

ET VIDENSSOCIOLOGISK STUDIE AF NITRATUDVASKNING

Hvordan diskurser påvirker policy tilblivelse mellem
stat og aktører

Roskilde Universitet
Institut for Samfund og Erhverv

Vejleder: Peter Aagaard
cand.comm. & ph.d
Lektor, Institut for Samfund og Erhverv

Anslag: 168.438 - Afleveret: 05.11.19

Skrevet af: Mark Patrick Madsen
Studienummer 61548

Abstract

This master thesis concerns how actors distort the scientific processes and methods utilized for political knowledge and discourses in agricultural politics. The thesis delves into a case study of nitrate leaching, specifically the status report the Danish state sends to the European Nitrate Directive. In this case, several actors seek to influence after the fact the impact nitrate has on the ground water in Denmark, by way of arguing the supposed flaws of the scientific study that lays the groundwork for the status report. The actors that represent the agricultural lobby and discourse are here notably Agriculture & Foods (Landbrug & Fødevarer) and Sustainable Agriculture (Bæredygtigt Landbrug). The environmental lobby, represented here by notably Danish Union of Nature Preserving (Danmarks Naturfredningsforening), argue that the agricultural lobby are distorting the validity of the scientific studies in the report, and in certain cases, outright lying. The thesis studies their respective discourses and the state's role in this conflict. The thesis primary methodology and theory is Norman Faircloughs Critical Discourse Analysis and Latours definition of fact and truth construction (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979). The thesis concludes based on analysis all actors, their discourses, the way the respective discourses interact, and how the case evolved and concluded, that all the aforementioned actors, including the state contributes the erosion of the validity of science in agricultural discourse. By politicising the underlying science of the policies, the various actors gain power, by making the scientific discourse submissive to their own authority. The state especially contributes to this problem by directly calling for investigating of notably the scientific methods utilized in the report, and not the state's role and authority in the matter. The thesis theorizes that although the state upholds the scientific method and discourse in the case, it does this by making it submissive to the ultimate authority of the state's discourse.

Indholdsfortegnelse

Problemfelt.....	3
Problemformulering	4
Litteraturstudie.....	5
Konklusion af litteraturstudiet	6
Metode.....	7
Specialets opbygning og empiriske metodologi	7
Fairclough og den kritiske Diskursanalyse.....	7
Teori.....	17
Teoretiske overvejelser	17
Diskurs og Faircloughs terminologier	17
Bruno Latours fakta konstruktion	17
Bias og hvordan de påvirker mennesker og samfundet	20
Analysestrategi	22
Empirisk Undersøgelse.....	23
Casebeskrivelse og det primære empiriske datasæt	23
Casens aktører og det sekundære empiriske datasæt.....	23
Sagens empiriske rammer og tidslinje	25
Analyse.....	26
Trin et: et socialt problem med et semiotisk aspekt	26
Trin to – identificering af hindringer.....	27
Netværket af praksisser det er placeret i	27
Relationerne mellem semiosen og andre elementer inden for de pågældende praksisser	28
Diskursen	30
Diskussion.....	48
Trin tre – er der behov for problemet i den sociale orden	48
Trin fire – identificeringen af mulige veje forbi forhindringerne.....	53
Trin fem – refleksion over analysen og diskussionen	54
Konklusion.....	56
Perspektivering.....	58
Litteraturliste.....	59

Problemfelt

Den 22 december 2015 udkom den daværende regering med en omfattende fødevarer og landbrugspakke (Miljø og Fødevarerministeriet, 2015). Jeg arbejdede i det specialeforberedende projekt med at undersøge de interesseorganisationer der var involveret i denne reform, og hvordan de opnåede og udøvede indflydelse. I dette specialeforberedende projekt, havde jeg selv flere problematikker med at forstå de grundlæggende faglige og politiske aspekter, der indeholdte mere kompleksitet end andre policyområder jeg tidligere havde undersøgt. Der var mange forskellige interesseorganisationer med ligeledes mange forskellige formål, typer af vidensgrundlag og ressourcer til hvordan de påvirkede landbruget og landbrugspolitik. Den største problematik var at landbruget og dets vidensgrundlag, indeholdt en kompleksitet som krævede en forståelse og viden udover de fleste personers indsigt. Denne kompleksitet er specifikt her viden, der kræver længevarende uddannelse og indsigt i biologiske og kemiske processer. Denne kompleksitet gjorde at policy og dets beslutninger blev kompromitteret af hvordan begreber blev brugt og hvordan videnskaben blev forstået. Begreber der på overfladen kan forstås, men ikke umiddelbart giver klar mening om hvad der er *godt* eller *skidt* for det danske samfund. I det at landbrugets succes kan måles efter flere forskellige parametre, var det nødvendigt at kortlægge disse mål for at forstå, hvad de forskellige organisationer prøver at opnå. I det specialeforberedende projekt kom vi frem til, at der i dette policyområde var flere prominente aktører med interesser, der var i direkte konflikt med hinanden. Disse aktører er her miljø aktivisterne, landmændene og staten¹. Den mest politisk organiserede miljøorganisation er her Danmarks Naturfredningsforening. Denne gruppering er først og fremmest i konflikt med landmændene, repræsenteret af Landbrug og Fødevarer, og de mere radikale elementer af denne gruppe er repræsenteret af Bæredygtigt Landbrug. Den sidste gruppe er som tidligere nævnt staten. Der er ingen af disse grupperinger, som er uniforme, eksempelvis her Landbrug og Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug, der begge repræsenterer landbruget og landmændene, men bruger meget forskellige metoder og diskurser, når det gælder indflydelse på policy om miljø og landbrug. Diskursen i denne konflikt er interessant, fordi policyområdet er historisk bundet til videnskabelig viden. Landbrugspolicy er i dag bundet af videnskab og dens effekt på samfundet, og med den nye *grønne* diskurs², er det mere vigtigt end nogensinde at have den grønne diskurs på sin side for at opnå politisk indflydelse. Et eksempel på dette er Venstre nylige grønne V kampagne, der skulle i diskurs med de traditionelt forståede grønne partier (Berlingske, 2018). Videnskabelig viden, som i den mest enkle forstand kan forstås som entydig, bliver i denne diskurs brugt og forstået forskelligt af alle parter. Spørgsmålet er derfor hvordan sker dette? Hvordan bliver videnskab fortolket så forskelligt?

¹ Staten er her repræsenteret af ministerierne, regeringen og folketinget.

² Den grønne diskurs forstås her som den bredt forståede ideologi af hvordan miljøet skal bevares og være bæredygtigt.

På anbefaling af min specialevejleder, blev videnssociologi, og primært Bruno Latour, fagligt interessant for specialet. Fordi det helt centrale spørgsmål er ikke hvem der har ret, men hvordan kommer disse interesseorganisationer frem til deres sandheder. Ifølge Latour, gælder det at når en sandhed fremføres, er en sandhed underbygget af de forskellige fakta den argumenteres på, derfor er det nødvendigt at når man fremfører en mening, skal man fremføre argumenter der taler for denne mening (Latour & Woolgar, 1979). Det er ikke påkrævet, at en mening skal bunde i faktuelle og universelle sandheder, for hvis dette var tilfældet, ville vi som samfund ikke tage debatten op eller overhovedet have brug for den. Et eksempel som var en del af den foromtalte fødevare og landbrugspakke, og stadig ofte debatteres i medier, er nitratudvaskning, og hertil gødskningsværdier indenfor policy (Miljø og Fødevareministeriet, 2015); (Berlingske, 2016). Nitratudvaskning, og hvordan de påvirker vores miljø og landbrug, falder ind under et sæt af kompetencer, som kræver længerevarende uddannelse indenfor biologi eller kemi.

Dette speciale vil undersøge, hvordan disse empiriske og videnskabelige undersøgelser bliver til politiske udtalelser. Hvornår begynder fortolkning at danne forskellige forståelser og sandheder af den samme empiriske data?

Problemformulering

Hvordan bliver empiriske data i landbrugspolitik til politisk viden, og hvilken betydning har denne proces på hvordan denne politiske viden bliver til?

Hvem fortolker data til viden, og på hvilket grundlag sker dette?

Litteraturstudie

Litteraturstudiet er hvor specialet danner vidensgrundlag. Det er gennem teoretisk og empirisk kontekst at specialet finder grundlag for at undersøge problemformuleringen. Litteraturstudiets funktion er så her i specialet, at der undersøges hvorvidt om der allerede findes forskning på området og problemstillingen. Dette giver specialet en årsag til at undersøge problemet og hvad der kan hjælpe med at undersøge det. Det første skridt i at forstå og kunne konkludere et svar til problemformuleringen er dannelsen af specialets vidensgrundlag. Det fremkommer i mit problemfelt at termerne videnssociologi, nitratudvaskning og landbrug, samt landbrugspolitik er centrale emner for dette problem. Jeg har gennem vejleder, erfaret at Bruno Latour er relevant i feltet videnssociologi, og at hans teoretiske forståelser er relevante at tage i brug her, for at forstå hvordan videnskabelige processer indeholder kompleksitet og problematikker udover processen i sig selv (Latour & Woolgar, 1979); (Latour, 1999); (Latour, 2004). Med et dybt politisk emne og felt er det ligeledes relevant at undersøge og overveje metodologi, der har redskaber til at undersøge dette, samt forholde sig til en kritisk position overfor empirisk datasæt og aktører. Her har jeg udvalgt Norman Faircloughs kritiske diskursanalyse som en metode og teoretisk værktøj, der kan give organisation og struktur til denne problemstilling (Fairclough, 2008). Diskurs fremkommer ligeledes også som en søgeterm.

Landbruget, herunder dets videnskab og politik er også relevant at inkludere i litteraturstudiet, specifikt hvilken forskning der bliver lavet om landbrugsvidenskab og politik i samfundsrelateret regi.

Interesseorganisationer ligger centralt for problemstillingen og feltet, og er relevant at inkludere. Dette er især for at kunne forstå hvorfor og hvordan interesseorganisationer agerer, og hvilken rolle de har i denne problemstilling. Litteraturstudiets indledende søgeord er således:

Videnssociologi

Landbrug og hertil;

Landbrugsvidenskab

Landbrugspolitik

Interesseorganisationer

KDA (Kritisk Diskursanalyse)

Værker og forskning er vurderet efter relevans til problemfelt og problemformulering, hertil vurderet efter relation til især dansk og europæisk sammenhæng. Dette refererer direkte til at lovgivning indenfor dette policyområde er dansk og europæisk, studier udført udenfor denne kontekst er vurderet som irrelevant. Alder af værker er ligeledes relevant, hvor nyere værker har mere relevans og hertil værdi for specialets vidensgrundlag. Dette er fordi at teori der har forståelse for moderne samfundsudviklinger, giver samspil

med empirien der ligeledes fremkommer i nyere tid, specifikt at sagen starter med Fødevarer- og Landbrugspakken 2015, til folketingsvalget 2019.

Konklusion af litteraturstudiet

Bruno Latour er en af de førende forskere indenfor videnssociologien. Der findes mange forskere som har forsket i videnssociologi, men Latour er især relevant for dette speciale, fordi hans værker er baseret på studier udført på miljø og biologi institutter.

Efter litteraturstudies rammer er der kun blevet fundet et studie med politisk diskurs og landbrug som primære emner. Søgekriterierne var:

Political discourse AND agriculture

Publication status: Published

Main Research Area: social science

Review type: Peer Review

Submission year: 2015 to 2020

Databaser: Den Danske Forskningsdatabase; IBSS; SCOPUS

Det eneste resultat af relevans i denne søgning var The Food Policy of the European Union af Chatzopoulou, Sevasti (Chatzopoulou, 2018). Dette resultat er fundet på Den Danske Forskningsdatabase, alle andre databaser gav ikke relevante resultater efter de opstillede kriterier. IBSS gav 9 resultater, som vurderes irrelevante for specialets teoretiske grundlag, grundet forkert emne og mangel af europæisk kontekst. SCOPUS gav 5 resultater, som vurderes irrelevante grundet manglende europæisk kontekst. Dette bogafsnit af Sevasti Chatzopoulou omhandler relationen og diskursen i hvordan fødevarer politik på EU niveau har opnået sin egen politiske arena i takt med ny grønne diskurs krav til policy med mere. Denne artikel er interessant, fordi den italesætter tanken om, hvorvidt en ny grøn diskurs har effekt på landbrugspolitik og ligeledes bekræfter at der er behov for mere forskning indenfor dette område.

Dette speciale har sit teoretiske grundlag i videnssociologi og kritisk diskursanalyse. Grundlaget og relevansen for specialet er i manglen af lignende studier på området, baseret på det gennemførte litteraturstudie. Det bredere videnssociologiske felt, med undtagelsen af dansk kontekst, har her en omfattende mængde af forskning, selv i det specifikke område miljø og landbrug. Latour er fremtrædende i den videnssociologiske søgning, og forstås i dette speciale som fortsat relevant at inkludere. Specialets største grundlag ligger her i den observerede mangel af kritisk diskursanalyse af emnet miljø og landbrug, specifikt med dansk kontekst. Det er hensigten her at væve Latours ekspertise i studier af politiseret forskning af biologi og miljø sammen med Faircloughs kritiske diskursanalyse (Latour & Woolgar, 1979) (Fairclough, 2008).

Metode

Specialets opbygning og empiriske metodologi

Målet for specialets metodologi er at skabe et empirisk studie, der kortlægger processen fra dataindsamling til politisk viden, specifikt så det primære er at finde de fortolkningsmuligheder der ligger i denne proces. Med dette mål, har jeg valgt at arbejde med et casestudie af flere grunde, som dette kapitel går i dybden med. Ved valg af metodologi er det vigtigt at overveje, hvorvidt teoretiske værktøjer og metodologi passer sammen, og anerkende at valget af både teori og metode har indflydelse på hinanden og kan forstås at være dialektisk forbundet (Fairclough, 2008).

Casestudiet er relevant her, fordi det lader specialet sætte parametre og afgrænsninger til hvad der bliver undersøgt, specifikt det empiriske felt, den videnskabelige proces og de fortolkningsmuligheder i denne proces. Landbrugspolitik og biologi er hver især utrolig komplekse og indbefatter begge ufattelige mængder data. Mere data end hvad noget enkelt studie kunne inkludere eller behandle. Jeg har her valgt at begrænse casestudiet efter emne, og et datapunkt. Dette emne og datapunkt i specialet er nitratudvaskning, og den medfølgende gødskningsgrænseværdi i policyområdet, samt den politiske diskurs af begge. Dette er et yderst relevant emne, som behandles af biologer og var et emne, der var centralt for fødevare og landbrugspakken i 2015 (Miljø og Fødevareministeriet, 2015). Casestudiets primære parametre er så her nitratudvaskning fra marker til ferskvand/grundvand, samt den forskning og det forvaltningsmæssige arbejde der er foretaget med dette for øje.

I dette casestudie studeres fortolkningsprocessen i nitratudvaskning ved gødning af marker til vandområder. For at undersøge nitratudvaskning, og hvordan det påvirker policy beslutning, er det første skridt i den empiriske undersøgelse, at læse og analysere den empiri, policy er besluttet på. Denne empiri er her sekundær i natur og danner grundlag for hvad den politiske diskurs er dannet af, og hvordan specialet faktisk forstår nitratudvaskning som en videnskabelig proces (Andersen & Hansen, 2009); (Fairclough, 2008). Denne sekundære empiri, rapporter om nitratudvaskning, er her også den første og primære dokumentation, hvor specialets analyse kan kortlægge den metodologi der tages i brug ved at undersøge nitratudvaskning. Forskernes metodologi ved måling af nitratudvaskning, og hertil ekstrapolering er her central for at inkludere og forstå den politiske proces og diskurs. Yderligere empirisk data er inkluderet i casestudiet efter dets relevans til den centrale diskurs, og hvordan aktører bidrager og interagerer med diskursen.

Fairclough og den kritiske Diskursanalyse

Det var specialets oprindelige hensigt at undersøge den givne sociale kontekst gennem interviews af de forskere, samt kommunalt ansatte som var forfattere til sådanne rapporter om nitratudvaskning. Denne

oprindelige hensigt blev ikke muliggjort, som følge af manglende respons fra interessenter. Som følge af denne udvikling, er det nødvendigt at finde kontekst i dette sociale problem gennem andre metoder. Til dette formål bruges Norman Faircloughs kritisk politiske diskursanalyse, KDA (Fairclough, 2008).

Faircloughs KDA er valgt, fordi den blandt andet fokuserer på det skriftlige sprogbrug (Fairclough, 2008). Dette er relevant fordi specialets empiriske datasæt udelukkende er skriftligt, hvilket betyder at Faircloughs KDA giver analysen mulighed for yderligere indsigt. Faircloughs forstår diskurs kritisk, hvilket dette speciale ligeledes gør, tydeliggjort i problemformuleringen. Afslutningsvis giver Faircloughs fem trins model samt aktører analysen overskuelighed og systematik (Fairclough, 2008).

Den kritisk politiske diskurs metodologi er som beskrevet af Fairclough selv, lige så meget en teori som en metode (Fairclough, 2008). Faircloughs fem trins model er den primære analytiske tilgang og vil sammen med Bruno Latour, danne det analytiske grundlag som det endelig diskuterende afsnit vil være baseret på (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979).

Fairclough forstår diskurs udelukkende i kommunikerende forstand, i.e. mundtligt og skriftligt sprogbrug. Faircloughs forstår grundlæggende begrebet *diskurs* således:

” Når jeg bruger begrebet ’diskurs’, anser jeg hermed sprogbrug for at være en form for social praksis mere end en rent individuel aktivitet eller en simpel afspejling af situationsbestemte variable. ” (Fairclough, 2008, p. 17).

I dette speciale er der inddraget to teoretikere, der begge bidrager med ideer og teori til hvordan problemet forstås. Disse teoretikere, Latour og Fairclough, har her forskellige forståelser og meninger om hvad der er relevant og hvad der er vigtigt at undersøge. De ser begge kritisk på problematiseringen, men Latour forstår det materielle som mere vigtigt end det semiotiske og diskursive. Fairclough opererer efter at undersøge ords betydninger gennem skriftlige og mundtlige sprogbrug. Diskurs er ifølge Fairclough gennem dette sprogbrug en social praksis. Dette betyder at han i sin KDA ikke opretholder det materielle som det relevante, men han anerkender dog at det materielle eksisterer (Fairclough, 2008). Ligeledes afviser Latour heller ikke det diskursive (Latour & Woolgar, 1979). Det interessante for specialet er her det semiotiske aspekt af, hvordan de begge forstår begreber i det sociale problem som undersøges i dette speciale (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979); (Latour, 1999). Fairclough gør det klart at han mener KDA er dialektisk forbundet med andre sociale teorier og skal fungere i en transdisciplinær facon (Fairclough, 2008).

I dette speciale er fokus for metodologi på viden og den proces den skabes i. Problemstillingen i den diskursive metodologi er det at søge den politiske viden i dette speciale, hvor Latour ønsker at forstå den videnskabelige viden (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979). Dette speciale argumenterer at denne

konflikt ikke er dikotomisk, altså at hvordan man søger viden og hvilken viden man søger må forstås i en sammenhæng. Med dette forbehold, så er metoden i denne opgave fokuseret og dannet på Faircloughs kritiske diskursanalyse (KDA), med supplerende teoretiske grundforståelser af Latour, som bruges til at identificere diskurser og hvordan de dannes (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979).

Faircloughs KDA (Kritisk diskursanalyse) er opdelt i trin og er beskrevet efter en *analyseramme*. Alle trin er forstået her som lige vigtige, og nødvendige at opfylde i rækkefølge. Problemformuleringens første spørgsmål er besvaret gennem analysen ved at undersøge denne proces og de aktører der deltager i processen, og hvem der vinder de diskursive konflikter. Det andet spørgsmål er besvaret i diskussionen, på grundlag af analysen.

Dette er Faircloughs fem trins model i hans egne ord:

”Trin et – fokusér på et socialt problem, som har et semiotisk aspekt

Trin to – identificér hindringer for at løse det via analyse af

- a. Netværket af praksisser, det er placeret i*
- b. Relationerne mellem semiosen og andre elementer inden for de pågældende praksisser*
- c. Diskursen (selve semiosen)*

Strukturel analyse: diskursorden

Interaktionsanalyse

Interdiskursiv analyse

Lingvistisk og semiotisk analyse

Trin tre – overvej, om den sociale orden (netværket af praksisser) kan siges at ‘behøve’ problemet

Trin fire – identificér mulige veje forbi forhindringerne

Trin fem – Reflektér kritisk over analysen (1-4) ” (Fairclough, 2008, p. 99).

Trin et – metodisk og teoretisk kontekst

Det første trin er fokus på et socialt problem som har et semiotisk aspekt. I dette speciale er problematikken at der i den videnskabelige proces opstår forskelle i fortolkning mellem aktører. Specifikt er det diskursive problem her, at forskellige aktører har vidt forskellige fortolkninger af de samme sæt af empiriske data (Fairclough, 2008).

Aktører og Diskurser – hvorfor er de udvalgt i denne sag

I dette speciales sag er der fire centrale diskurser der har relevans. Disse diskurser er udvalgt af flere årsager. Disse diskurser er landbrugets diskurs, den grønne diskurs, den forvaltningsmæssige diskurs, og den uafhængige videnskabsdiskurs. Sagen er en faglig debat om nitratudvaskning, forstået som en konflikt mellem landbruget og det grønne. Den uafhængige videnskabelige diskurs og den forvaltningsmæssige diskurs er de sociale praksisser som er til stede i konflikten, og bidrager ekspertise og faglighed til debatten.

Landbrugets diskurs er valgt og formuleret således, fordi at landbrugsorganisationerne Landbrug & Fødevarer samt Bæredygtigt Landbrug fremfører denne diskurs i sagen. En yderligere årsag er at det er landbrugets faglighed der står i centrum for sagen.

Den grønne diskurs er valgt, fordi det er det andet faglige emne der bliver debatteret i sagen. Miljøet og hertil den grønne diskurs er et tema som flere aktører i denne sag debatterer og forsvarer. Danmarks Naturfredningsforening bidrager blandt andre til debatten på vegne af denne grønne diskurs.

Den uafhængige videnskabelige diskurs er en idealisering om hvordan eksperterne skal producere viden, og deres rolle i denne proces. Denne idealisering findes ikke i realiteterne i sagen. Det er dog en nødvendig metodisk målestok og afgrænsning for at jeg kan arbejde med diskursen, samt problematisere eksperternes rolle i policy. Det er ligeledes en grundsten for hvordan specialet kan problematisere politiseringen af ekspertviden.

Den forvaltningsmæssige diskurs er statens interesser (Binderkrantz, et al., 2014). Det er regeringen, forvaltningen og folkettinget. De er de primære udøvere af den videnskabelige proces der giver viden til policy (Knill & Tosun, 2012); (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016). Denne proces er ikke uafhængig når det er staten der udfører den. Der opstilles ligesom den uafhængige videnskab, en vis form for idealisering af hvad god forvaltningsskik er. Dette er med til at problematisere hvordan staten opretholder deres interesser overfor samfundet. Konkret mener jeg her at for at kunne problematisere statens rolle, må jeg opsætte en målestok for hvordan forvaltning og policy bør udformes.

I specialets datasæt er der eksempler fra stort set alle aktører om hvem de hver især mener er taberne, navnlig det danske samfund, miljøet, samt dem selv som følge af andre aktørers handlinger. I Faircloughs kritiske diskursanalyse handler dette følgende afsnit således om at karakterisere den sociale orden og de sociale praksisser. Det næste afsnit er her en gennemgang af de aktører der fremtræder i sagen. Dette er et indledende diskursivt blik på aktørerne, heraf hvilke diskurser de følger, og hvilke positioner de indtager i forhold til Faircloughs diskursanalyse (Fairclough, 2008).

Landbrug og Fødevarer skriver pressemeddelelsen, ” *Intet belæg for påstanden ”nitrat i grundvandet er stigende”*, som et modsvar på en tidligere artikel i Ingeniøren februar 2019, med titlen *Risikoen for kræftfremkaldende nitrat i grundvand er stigende* (Ingeniøren, 2019). Landbrug & Fødevarers modsvar til denne artikel har flere pointer i den relativ korte besked.

” Det forventes, at Ingeniøren tager det til efterretning og retter til, og forhåbentligt vil mediet tænke sig om en anden gang, før det konkluderer på data, det ikke forstår. ” (Landbrug & Fødevarer, 2016).

Dette citat er ifølge Faircloughs diskursive forståelse, et sprogbrug hvor Landbrug & Fødevarer etablerer en position af autoritet baseret på deres selvudnævnte ekspertviden (Fairclough, 2008). Dette er et kendetegn for Landbrug og Fødevarers position som den etablerede og korporatistiske samarbejdspartner med staten om landbrugspolitik (Fairclough, 2008); (Binderkrantz, et al., 2014).

Bæredygtigt Landbrug er ligesom Landbrug & Fødevarer, forkæmpere for landbrugets interesser. Men det er også nogenlunde her at deres ligheder ender. Landbrug & Fødevarer betragtes historisk set som en officiel samarbejdspartner med staten i policy processen (Binderkrantz, et al., 2015). Landbrug og Fødevarer udfører selv forskning gennem underorganisationen SEGES³, et selvbeskrevet fagligt videns- og innovationshus (SEGES, 2019). Bæredygtigt Landbrug er de mere ekstremistiske og outsiders (Berlingske, 2016). De opstiller et antagonistisk/oppositionsforhold til alle andre aktører i denne case (Fairclough, 2008).

” Vi vandt randzonerne, vi fik mere gødning - og så er der alle de små og mellemstore ting ind imellem. ” - (Bæredygtigt Landbrug, 2018).

De har i deres sprog, vundet en kamp over alle andre om at få indført randzonerne, her det at få mere gødning. Dette er her en klar reference til Fødevare og Landbrugspakken 2015, hvor begge tiltag infamøst blev vedtaget trods den politiske skandale. I det næste afsnit bliver det offentlige, her Miljø- og Fødevareministeriet, angrebet for at have fremsat lovgivning som Bæredygtigt Landbrug mildest talt er uenige med. Denne stilling er citeret direkte her:

” Tiden synes at være en anden i dag. Miljø- og Fødevareministeriet kan ikke slå os på faglighed. I stedet laver de et 263 sider langt forslag til ny gødskningslov, der næsten er umuligt at gennemskue i alle detaljer. Loven giver dog ministeren bemyndigelse til hvad som helst. Det er helt uspiseligt og grundlæggende udemokratisk. ” - (Bæredygtigt Landbrug, 2018).

³ SEGES er et forskningsinstitut og tænketank underlagt Landbrug & Fødevarer. Det er tidligere kendt under navne som Videnscentret for Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Landbrugets Rådgivningscenter og deres første navn, Det Faglige Landscenter. SEGES er et latinsk ord for kornmark eller afgrøde.

Som nævnt tidligere, så opstiller Bæredygtigt Landbrug et forhold, der kan karakteriseres som antagonistisk/opposition efter Faircloughs definition (Fairclough, 2008). De skriver specifikt at ministeriet ikke kan *slå* os på faglighed samt loven er "*uspiselig og grundlæggende udemokratisk*" (Bæredygtigt Landbrug, 2018). I andre sammenhænge, og udtalt fra andre aktører ville denne slags udtalelser være uvirkelige og absurde. Det står klart for specialet, og alle andre aktører i casen, at Bæredygtigt Landbrug står alene i deres offentlige billede og dette er efter design. Bæredygtigt Landbrug er kendt som en tidligere samarbejdspartner bag scenerne til Fødevarer og Landbrugspakken 2015 (Goddiksen, 2017); (Berlingske, 2016). Med denne artikel som referencepunkt, så er Miljø- og Fødevarerministeriet og Bæredygtigt Landbrug nu fjender for livet, der kæmper om at *sejre* over den anden. Denne mentalitet er klart en indikator for det Fairclough forstår som undertrykkelsesmentalitet (Fairclough, 2008). Som den undertrykte fra alle sider, må Bæredygtigt Landbrug, kæmpe sig til sejr og bør anerkendes for disse sejre, inden for deres egen diskursive identitet.

Danmarks Naturfredningsforening er en organisation som påtager sig en rolle som naturen og miljøets beskyttere i Danmark, med deres egne ord:

" Vi er Danmarks største grønne medlemsorganisation - Vi arbejder for en rigere natur, et rent miljø og en bæredygtig fremtid " (Danmarks Naturfredningsforening, 2019).

De forstår således dem selv i en rolle som leder af den grønne bevægelse i Danmark, i kraft af deres status som den største (Danmarks Naturfredningsforening, 2019). De opretholder denne hegemoni ved at italesætte sig selv som de største og den ældste organisation i bevægelsen, det er implicit her i denne italesættelse at de mener alder og størrelse er lig legitimitet (Danmarks Naturfredningsforening, 2019). Deres mest eksplicite konflikt med andre aktører i denne sag er *landbrugslobbyen* (Danmarks Naturfredningsforening, 2017). Dette er ordet Danmarks Naturfredningsforening bruger til at beskrive de landbrugsorganisationer der deltager i debatten. Danmarks Naturfredningsforening nævner og anerkender specifikt både Landbrug og Fødevarer samt Bæredygtigt Landbrug som deltagere i denne diskurskonflikt, noget som skal understreges, ikke er gensidigt (Landbrug & Fødevarer, 2017); (Bæredygtigt Landbrug B, 2017). Dette forstås i analysen som en klar indikator af den sociale orden i specialets problematisering af diskurskonflikten (Fairclough, 2008). Hvor de agerer og forstår dem selv som hegemoniske i den grønne ideologi, så er de ikke anerkendt i den større diskurskonflikt af andre interessenter i casen (Bæredygtigt Landbrug, 2018); (Landbrug & Fødevarer, 2016). Denne anerkendelse hvor den er nævnt, bliver forstået som *landbrugslobbyen* mod staten, eksemplificeret ved det tidligere citat fra Bæredygtigt Landbrug som udtrykker en klar konflikt mellem dem selv og ministeriet (Bæredygtigt Landbrug, 2018).

Staten er bestående af regeringen, forvaltningen og folketinget. De er en aktør som er forstået og anerkendt som magtfuld og dominant for diskursen. Deres magt gennem lovgivning og den centrale rolle for hvordan faktisk regulering udføres giver dem her magt over hvordan miljø og landbrugsdiskursen udføres i realitet. Statens magt og diskurs er delt mellem de tre enheder specialet forstår som staten, altså hvor staten både er en enhed i sig selv, så der er ligeledes tre delenheder der har meget forskellige ideologiske retninger for hvordan staten bør agere. Disse delenheder er regeringen, forvaltningen, samt folketinget. Det offentlige gennem regering og forvaltningen, er ideelt set bundet af etos om god forvaltningsskik, vedrørende den gode forvaltningsskik at det offentlige tager beslutninger med grundlaget at sikre offentlighedens tillid (Ombudsmanden, 2019). Hvorvidt denne etos er til stede i realiteten og i sagen, er her et punkt i specialet til diskussion. Ligeledes forstås det på denne præmis at beslutninger om lovgivning og regulering skal tages på grundlag af samfundets bedste, at alle beslutninger skal være bundet i lighed, frihed og effektivitet (Knill & Tosun, 2012); (Ombudsmanden, 2019). Folketinget og regeringen er ligeledes ideelt set bundet af et mandat om folkets vilje, som betyder at beslutninger bør tages efter en forståelse om at politiske beslutninger skal afspejle en majoritet af folkets ønsker (Knill & Tosun, 2012). Denne præmis er ligeledes også et punkt der diskuteres og analyseres om hvorvidt staten opfører sig sådan i realiteten. Der refereres fremover i dette speciale specifikt til staten når alle tre delenheder er involveret, og specifikt individuelt når enten der menes regeringen, forvaltningen, eller folketinget.

Eksperterne er forstået som den gruppe der udfører forskning på området. Neutralitet og uafhængighed er forstået her som den ideelle metodiske indstilling, der er nødvendig for at opnå de to grundsten for den videnskabelige metode, validitet og reliabilitet (Andersen & Hansen, 2009). Validitet er at lave den mest repræsentative måling af et givet område, og reliabilitet er at lave en konsistent måling over tid. Disse målsætninger gør ideelt set at udestående indflydelse så som eksperter selv bliver elimineret fra forskningens resultater eller konklusioner (Andersen & Hansen, 2009). Denne forståelse gør dem specielle i denne case. Det leder til idealet om at forskning og de mennesker der udfører forskning, gør dette med en etos om at videnskab skal udføres med neutralitet til bedst mulige grad. Forskning er udført med målet om at viden opnås, enten gennem ny forståelse eller falsificering af tidligere forståelse af viden (Popper, 1959). Ud fra denne analytiske præmis arbejder jeg med at eksperterne udfører forskning, for at udføre forskning. Dermed at forskningens resultater eller konklusioner står uafhængigt af eksperternes egne ønsker. Forstået med KDA, konklusion og viden heraf er ideelt forstået, uafhængig af diskurser. I den sociale orden og de praksisser der er identificeret med Fairclough, er forskningen *den store taber*. Den uafhængige videnskabelige proces og viden står paradoksalt centralt for den brede diskurskonflikt, imens eksperterne som aktører står udenfor konflikten, med rollen som *den neutrale ekspert*. Deres rolle bliver politiseret i deres engagement i diskursen. Eksperterne er ligeledes politiseret gennem deres del af aktører som Danmarks

Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer, Aarhus Universitet, og mest af alt i denne sag, Miljø og Fødevarerministeriet.

Baseret på denne gennemgang af aktørerne, er der flere aktører der mener de er de undertrykte (Fairclough, 2008). Ideen om at være den undertrykte kan forstås som at være en diskurs der tillader aktioner og iver i denne konflikt. Denne oplevede undertrykkelse kan give diskursiv værdi til aktørernes position. Det er nemmere at retfærdiggøre handlinger, hvis det er en del af en større plan om at kæmpe sig fri fra undertrykkelse (Fairclough, 2008). Det er her relevant at undersøge, hvordan de forskellige aktører rent faktisk oplever problemet og især hvordan aktørerne definerer problemet i forhold til specialets forståelse. Er det her muligt at empirisk måle, hvilken effekt diskursen har på de forskellige aktører? Hvis tab er uundgåeligt, hvem fortjener mindst at tabe på samfundets vegne? Med disse tanker i mente, er det nødvendigt for specialet og analysen at tage stilling til disse spørgsmål og definere klart og tydeligt, hvordan og hvorfor disse stillinger er taget. Disse stillinger er fremsat i starten af analysen.

Trin to - diskursanalysen

Det andet trin er identificering af hindringer til dette problem gennem analyse af:

"Netværker af praksisser diskursen er placeret i

Relationerne mellem semiosen og andre elementer inden for den pågældende praksis

Diskursen

Strukturel analyse

Interaktionsanalyse

Interdiskursiv analyse

Lingvistisk og semiotisk analyse" (Fairclough, 2008, p. 99)

Argumenter for netværkerne i sagen, og hvordan diskurser opererer i dem

Netværket er den sociale orden hvor diskurser opererer, og hvor konflikterne udspiller sig (Fairclough, 2008). Der er i denne sag to netværker, staten og medierne, som tilsammen udgør sagens netværk.

Det første netværk er staten. Staten er som tidligere nævnt, også anerkendt som en aktør i denne case. Denne dualitet af aktør og netværk, forstås således, at i netværket er de et omdrejningspunkt for problemet, samt de som en aktør har indflydelse på problemet/konflikten. Forskningen og processen den gennemgår for at genere viden, er enten udført direkte af ministeriet, eller bestilt af staten til samme formål, men udført af eksterne aktører (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016); (COWI, 2017). Forskning og processen sker ligeledes indirekte på grund af statens rolle som omdrejningspunkt for hvordan materielle policy ændringer sker gennem dem. For at identificere hvordan miljøet kan påvirkes af industri, landbrug og alt andet, skal dette

bestemmes gennem staten (Miljø og Fødevarerministeriet, 2015). Dette betyder at andre aktører der ønsker at være involveret i dette problem og diskurs, som minimum skal interagere med staten.

Medierne er det andet delnetværk i denne sag. De er det netværk hvor aktører appellerer til det bredere samfund, og indirekte til statens delaktører; her regeringen, folketinget, og forvaltningen. Sagens empiriske datasæt foregår i dette netværk.

Staten er som tidligere nævnt forstået i specialet som en enkel aktør, og samtidig bestående af tre delaktører. Staten er forstået her som værende bestående af ministerierne, regeringen og folketinget. Tre forskellige aktører i staten som alle har vidt forskellige interesser i problemet. Dette er relevant i at forstå hvorfor staten ikke agerer *neutralt*. Ministerierne er forstået som at være bestående af embedsmænd, hvis opgave er opretholdelsen af samfundets bedste interesser gennem udførelsen af deres arbejde i et givent ministerie. Ministerierne er her direkte underlagt regeringen, og regeringen er ultimativt valgt på et politisk mandat af folket. Dette mandat er her grundlæggende folkets vilje, og det er regeringens mandat og opgave at udføre politisk og offentligt arbejde til dette formål. Det er også det samme mandat som folketinget agerer på. Dette mandat er problematisk forstået, fordi staten er ikke udelukkende baseret på mandatet om folkets vilje, men at udføre arbejde (policy) i Danmarks bedste interesser. Denne formulering er til for at give staten rådighed til at tage beslutninger som umiddelbart ikke virker i folkets vilje, eller tage de hårde beslutninger, baseret på fakta ikke tilgængeligt for folket. I denne problematik betyder det at policy vedrørende nitratudvaskning ikke udelukkende kan tage højde for nitratudvasknings påvirkning af grundvandet. Policy og politik eksisterer ikke i et vakuum, og nitratudvaskning er her ligeledes vigtig for nationens økonomiske interesser. Ifølge Landbrug og Fødevarer udgjorde fødevarerudvaskningen som de kalder det, 5,5% af den danske BNP i 2017, 60% af dette bestående af landbrugssektoren (Landbrug & Fødevarer, 2019). Dette er en betydelig del af den danske økonomi, og vedligeholdelsen af en sådan sektor, kan forstås som en prioritet for staten og de faktorer der bruges til vægtning af policy prioriteter. Påvirkning af policy er populært kendt som lobbyisme.

Dette er også hvad der er betegnet som *direkte lobbyisme* (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Direkte lobbyisme er både lobbyisme rettet mod politikere samt embedsmænd. Den anden type, lobbyisme rettet mod medier er betegnet *indirekte lobbyisme*, konkret betegnet som lobbyisme der forsøger at sikre omtale om en sag i medier til formål at påvirke politikere gennem denne omtale (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Det empiriske datasæt fra aktørerne er af denne type lobbyisme.

Det er i dette trin at de andre teoretiske forståelser og værktøjer bruges i analysen. Undersøgelsen af bias som den ubevidste handling, forståelse eller bidrag til diskurs. Det er i relationerne mellem semiosen og *andre elementer* for den pågældende praksis (Fairclough, 2008); (Kahneman, 2011). Latours fakta

konstruktion bruges til at forstå diskursive interaktioner, samt hvordan aktører anvender lingvistik til at fremme diskurser (Latour & Woolgar, 1979).

Trin tre – starten på diskussion

Det tredje trin er undersøgelse af hvorvidt den sociale orden har behov for problemet. Her undersøges hvordan problemet passer ind i den sociale orden (det strukturelle og institutionelle niveau) (Fairclough, 2008). Institutionelle modeller og tanker, specifikt privilegeret pluralisme, bliver introduceret her som forklarende og mulige grundlag til disse forhindringer til diskursen (Binderkrantz, et al., 2014); (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Hvorfor er problemet ikke blevet løst før? Det er ligeledes her i dette trin at analysen overgår til det diskuterende niveau og starter diskussionen.

Trin fire og fem – afslutning på diskussion

Det fjerde trin er identificering af mulige veje forbi forhindringerne identificeret i trin to (Fairclough, 2008). Hvordan kan forhindringer løses?

Det femte trin er den kritiske refleksion af ens egen analyse (Fairclough, 2008). Her fokuseres der på *min* mening angående dette problem og hvilken effekt denne mening har på analysen og specialet. Andre faktorer som problematikker i empiri indsamling beskrives også her og de relationer og problematikker det giver til objektiv undersøgelse af empiri og case subjekter.

Det er med denne metodologi at der forventes at kunne opnås en forståelse af både problematikken og dens kontekst, samt hvorvidt en løsning findes og eventuelt hvordan den kan udføres. Det skal understreges at problematikker og løsninger ikke er forstået lige så simpelt som det udtrykkes. Løsninger er aldrig to dimensionale, og den ene løsning på et problem fører som regel altid til en ny problematik. Denne forståelse af en dynamisk cyklus er del af den struktur/aktør dualitet som specialet forstår, og som er i samspil med diskursens dialektik. Det er ligeledes i tanke med at forståelsen af at policy aldrig er færdig, men kun tager ny form (Knill & Tosun, 2012). Denne forståelse er her ligeledes relevant i en kritisk diskursanalyse af *policy*.

Dette rammeværk er her specialets primære empiriske og analytiske metodologi. Teorierne som gennemgås i næste kapitel, er med til at danne kontekst til hvordan diskurs og divergens forstås og *identificeres*, som følge af Faircloughs analysemodel.

Teori

Teoretiske overvejelser

De teoretiske rammer i dette speciale er udvalgt her både for deres relevans i litteraturstudiet, men også på hvordan det giver specialet redskaberne til at forstå, hvordan diskurs i sandheden opstår. Oplistet her er de teoretiske værktøjer der bruges i dette speciales analyse: Latours fakta og sandhedskonstruktion, kompleksitet og simplificeringsproblematik, konfirmationsbias, fortolkningsproblematik (Latour & Woolgar, 1979); (Kahneman, 2011); (Fairclough, 2008); (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Teorien udvalgt i dette speciale er på grundlag om at identificere og forstå diskurs i problemet.

Diskurs og Faircloughs terminologier

Diskurs er som tidligere nævnt defineret af Fairclough, som en del af den sociale praksis af mundtligt eller skriftligt sprogbrug (Fairclough, 2008). Den sociale praksis er forstået som et socialt problem med et semiotisk aspekt. Denne semiose forstår Fairclough som en ikke reducerbar del af den overordnede materielle sociale proces. Formålet med Faircloughs KDA er derfor at undersøge de dialektiske relationer mellem semiosen og de andre elementer i den sociale praksis, gennemgået i specialets metodeafsnit. Formålet er derfor et analytisk nedslag inden for det sociale problem og den større sociale proces (Fairclough, 2008).

Fairclough inddeler disse relationer i fire hovedtyper; hegemonisk, marginal, opposition og alternativ. Disse typer er den position en diskurs holder i forhold til den bredere diskurs eller sociale praksis (Fairclough, 2008, pp. 97-98):

Hegemoni er når en aktør opnår en dominerende position i en diskurs. Efter Faircloughs definition er det når en aktør kan opretholde *common sense* i en diskurs.

Den marginale position er aktørerne, som står med mindre magt i forhold til den dominerende aktør. Det er specifikt defineret som aktørerne/diskurserne som aktivt søger magt i den sociale praksis.

Oppositionen er aktørerne, som aktivt og klart tager stilling mod den hegemoniske position. De definerer dem selv som værende modstandere til den dominerende aktør.

Den alternative position er de nye aktører. Det er aktørerne eller diskurser, som aktivt er i gang med at ændre en bredere diskurs ved deres indtræden i konflikten.

Bruno Latours fakta konstruktion

For at kunne forstå hvordan mennesker kommer frem til vidt forskellige konklusioner, eller sandheder, ud fra de samme sæt af data, er det nødvendigt at forstå, hvordan mennesker forstår og konstruerer fakta. Det

følgende afsnits primære formål i dette speciale er at give yderligere teoretisk forståelse i den lingvistiske analyse, med fokus på teori der har relevans for studier af videnskabelige og skriftlige værker.

Det var en relativt ny ide at undersøge de *nærmere stammer* som Latour kalder videnskabens forskellige grupperinger i sin bog *Laboratory Life* (Latour & Woolgar, 1979), forstået i konteksten, at indtil da var antropologi et videnskabsfelt der var kendt for at studere stammer i fjerne regnskove og på isolerede øer. Han argumenterer at videnskabsmænd har alle de nødvendige karakteristika for at kunne blive forstået som en stamme. Med dette argument mener Latour også at der er en kløft mellem denne *stamme* og resten af samfundet, altså at der er karakteristika ved stammen der gør at den er unik og anderledes fra resten af samfundet. Den primære karakteristika er her kløften mellem simplicitet og kompleksitet, altså at videnskab ofte bliver for komplekst for resten af samfundet at forstå (Latour & Woolgar, 1979).

Denne kløft mellem videnskabsmænd og samfundet gælder de videnskabelige værker, der bliver forstået som kedelige, unødvendigt komplicerede eller direkte løgnagtige (Latour & Woolgar, 1979). Hvis den almindelige læser ikke kan forstå de basiskoncepter værker er baseret på, hvordan kan læser så vide om forfatteren fortæller *sandheden*? Her kommer fakta konstruktion ind i billedet. Når vi skal forstå en sandhed, er det nødvendigt for os alle at danne fakta, der underbygger sandheden. Sandheden er forstået og skrevet her som den individuelle sandhed vi alle individuelt forstår (Latour & Woolgar, 1979).

Latour opstiller et tankeeksperiment om sandheder og deres egenskaber (Latour & Woolgar, 1979). Han illustrerer, hvordan sandheder er beskrevet i skønlitteratur og i almindelig tale som at være universel, entydig og tidløs. Den beskrives som en skattekasse, der skal findes i det skjulte. Bruno Latour, gennem hans observationer og teori, siger at sandheden har ingen af disse egenskaber (Latour & Woolgar, 1979). Dette kan forklares gennem eksempler. Når høsten fejlede i gamle dage, var det gudernes vrede over mennesker, som derfor straffede os. Dette vidste alle indtil at der kun var *en gud*⁴ der straffede os når høsten fejlede (Aarhus Universitetsforlag, 2014). Det er kun efter frigørelsen af viden og samfundet i midten af det 19. århundrede, samt de teknologiske fremskridt i landbruget viste samfundet at høstens succes er afhængig af flere forskellige parametre, heraf vejret og klimaet over længere tid, hvor mange mineraler der er i jorden og andre faktorer som ikke var umiddelbart synlige eller forståelige i øjeblikket, og den nødvendige forskning til at forstå den data vi har nu (Todorov, 2006); (Landbohistorisk Selskab, 1988). *Sandheder* konstrueres på basis af de argumenter eller fakta vi tillægger dem (Latour & Woolgar, 1979). Himlen er blå fordi vi observerer at den er blå. Himlen er hvid eller grå, når den er overskyet, og sort om natten fordi solen ikke længere skinner. Denne argumentation er nok til de fleste, men en meteorolog eller fysiker ville derimod kalde det simpelt eller rigtigt på de forkerte præmisser. Det er vigtigt at tage med i argumentationen, fordi at de præmisser,

⁴ I dette sproglige eksempel refereres der til skiftet i religion fra polyteisme til monoteisme i den vestlige verden.

eller fakta, vi drager sandheder ud fra er afgørende for hvilke andre sandheder vi kan konstruere. En fysiker ville nok argumentere at himlen er blå, fordi lyset rammer vores atmosfære ved en vinkel og brydes ned, og dertil at atmosfærens kemiske opbygning betyder at visse dele af sollyset reflekteres væk, mens andre fortsætter. Denne fysiker kan her forsætte med at fortælle om lys og dens egenskaber, og hvordan det påvirker alt hvad vi ser og oplever, indtil vi når et punkt, hvor civilsamfundet ikke længere har nogen anelse om hvad fysikeren taler om, fordi på et tidspunkt er han eller hun begyndt at forklare hvordan lys både er en bølge og en partikel. Forklaringen kan ende op udenfor det almindelige menneskes ramme for forståelse.

Pointen med dette eksempel er at fakta og hertil sandhed er kun sande, hvis de giver mening for os, og at mening dannes ud fra forståelse eller legitimitet. Her mener Latour at fakta accepteres enten, hvis vi forstår argumentet, eller hvis vi accepterer at personen forstår de fakta han argumenterer for (Latour & Woolgar, 1979). Det er her hvor de individuelle og menneskelige aspekter og bias er vigtige. Menneskers forståelse og troen på andre er nogle af de mest individuelle egenskaber vi besidder. Hvem vi tror på i samfundet og hvordan vi forstår andre, er praktisk talt unikt og udenfor hvad vi forstår som naturvidenskab, hertil mener Latour at det bliver umuligt at bygge universelle og evige sandheder (Latour & Woolgar, 1979). Dette betyder ikke at mennesker lever i deres egne illusionsbobler og er ude af stand til at kommunikere nogle fælles betegnelser for noget eller komme frem til delte ideer. Forståelser og legitimitet overlapper, og de fleste institutioner og ideer samfundet er bygget på følger denne argumentation; for at samfundet kan eksistere, er mennesker i samfundet nødt til at forstå visse fælles sandheder, og give legitimitet til dem (Latour, 2004). Dette er eksempelvis love, regeringer og andet som kræver disse egenskaber. Love er her sociale konstruktioner der illustrerer hvordan vi som mennesker i samfundet er kommet overens om forståelser og giver dem legitimitet, til de bliver *sande* (Guneriussen, 2013). Hertil med Latours forståelse, ses det også at love ikke virker hvis ingen forstår dem eller finder dem legitime (Latour & Woolgar, 1979). Samfundet kan ikke håndhæve en lov, samfundet eller personen der har brudt loven ikke forstår, ligeså bliver en lov umyndiggjort hvis ingen personer i samfundet finder den legitim. Dette betyder som følge af Latour at love kun er universelle og evige så længe de er forståelige eller retfærdige (Latour & Woolgar, 1979). Forståelse og legitimitet er her to faktorer der giver mening til udtalelser, og de kan have både positive og negative effekter på hinanden. Det er ikke nødvendigt at både forståelse og legitimitet er til stede for at give mening til sandhed.

Kompleksitet er som tidligere nævnt en afgørende problemstilling for dette speciale og dens teoretiske rammeværk. Forståelseskløften er her hvor Latour bidrager med redskaber til at identificere, hvornår de muligvis opstår (Latour & Woolgar, 1979). Denne skala af forståelse og kompleksitet kan forstås som meget binær og endimensionel. Hvis forståelse eller mangel på viden om subjektet var det eneste problem, så ville vi som et samfund *bare* smide midler efter problemet, indtil vi alle havde lært sandheden. Dette leder til at

der må være andre parametre på spil i problematikken. En anden måde at beskrive dette er at hvis alle mennesker i samfundet var perfekt logiske og tænkte ens, så ville denne løsning være rigtig. Hvis det kun var et spørgsmål om at vi som forskellige mennesker i et samfund ikke havde set eller lært sandheden endnu, men havde lige vilkår for at lære og forstå den samme sandhed (Latour & Woolgar, 1979). Her er bias og hvordan de påvirker os som mennesker relevant for dette speciale.

Bias og hvordan de påvirker mennesker og samfundet

Bias er måske mest kendt som at være ulogiske eller irrationelle tanker der forvrider det indtryk vi har af vores verden og samfund. Bias er ubevidste, specifikt at et bias kun kan betegnes som et bias når det er observeret udefra. Det kan være når vi tager en længere rute til arbejde selvom vi har travlt, fordi vi kan bedre lide udsigten eller bare er vant til den længere rute. Et centralt spørgsmål for hvorvidt noget er ulogisk eller biased, er hvilken målestok bruges til at beskrive det logiske eller bedste selvinteresse? Dette ville Kahneman, den berømte nobelpris modtager i økonomi for hans arbejde i adfærdsøkonomi, besvare med at det afhænger alt sammen af hvilken kontekst beslutningen tages i, og det er nok det bedste svar vi kan håbe på (Kahneman, 2011). Sunstein og Thaler er ligeledes skeptiske overfor hvad den perfekte selvinteresse er og hvorvidt den overhovedet er mulig med deres *Homo Economicus* eksempel (Sunstein & Thaler, 2008). Sunstein og Thaler opstiller dette eksempel som en kritik mod klassisk økonomi teori (Smith, 1776). Her forstås det at klassisk økonomisk teori kun fungerer, hvis vi alle agerer som perfekt logisk tænkende mennesker, der udelukkende agerer efter den bedste økonomiske selvinteresse, dette menneske beskrives som *Homo Economicus*.

Bias kommer i mange forskellige typer og konsekvenser, og hvor de alle er interessante, så er de ikke alle relevante for dette speciale. Der er flere bias som er relevante, det første der behandles i specialet, er konfirmationsbias. Det andet bias er en handling som i sig selv ikke er biased, men er en bevidst handling der antager et bias eller forsøger at udnytte et bias, denne handling er kaldet framing (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018).

Konfirmationsbias er et stort problem indenfor videnskab og andre felter, hvor viden og arbejde genereres og kan forstås som at værende nyskabende (George, 2019). Når man i en proces er i gang med at producere noget nyt og uprøvet eller noget som ikke kan opholdes på forhånd med en standard, så kan der være meget på spil. Grundlæggende er konfirmationsbias problemet hvor at du som person ser det som du gerne vil se. I forskningssammenhæng betyder det oftest at du som forsker ser de mønstre og resultater i dit datasæt som du gerne vil se (Sunstein & Thaler, 2008); (Kahneman, 2011).

Metodologi er her den grundlæggende forståelse for hvordan vi leverer det bedste resultat til videnskaben (Andersen & Hansen, 2009). Metodologien er her designet til at udjævne alle ulogiske tanker, fejl og

irrationalitet i videnskabsprocessen. Denne metodologi er ikke altid nok for at sikre sig mod at fejl eller irrationalitet slipper igennem. Hvor metodologien ideelt set er fejlfri, så er vi som mennesker langt fra fejlfrie (Latour & Woolgar, 1979).

Konfirmationsbias er som tidligere nævnt, når vi irrationelt og ubevidst prøver at få data til at passe til vores ide eller teori (Kahneman, 2011); (Sunstein & Thaler, 2008). Der er her mange grunde til hvorfor denne proces opstår, og at prøve definitivt at nævne dem alle eller sige nogen er mere hyppige end andre er udenfor specialets rækkevidde. Det er dog hensigtsmæssigt at prøve forstå nogle af de underliggende tendenser for hvorfor dette sker. Mange grunde kan oftest blive beskrevet som være emotionelle af årsag. Hvilket, i sig selv giver en vis form for logisk mening. En irrationel og ubevidst tankeproces kan umuligt være logisk. Derfor er det nødt til at være emotionelt til en vis grad. Og hvis vi går tilbage til Latours observationer om hvordan vi danner fakta og sandhed, så er det forståeligt at følelser spiller en lige så stor rolle i, hvordan vi som mennesker oplever denne verden og danner vores indtryk af den (Latour & Woolgar, 1979). Konkret argumenteres det her at beslutninger i livet og i politik ikke tages udelukkende på kolde fakta eller ren videns merit, men at hele konteksten er med til at bestemme hvordan beslutninger tages, uanset om de er ulogiske eller irrationelle.

Framing er det andet bias, der fokuseres på i dette speciale. Dette er en handling hvor en aktør sætter rammerne for hvordan et problem, information eller resultat præsenteres (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Framing er her en metode der er brugt af flere aktører i sagen, og er inkluderet efterfølgende i teorien. Framing i sagen er brugt her med to forskellige effekter. Det første er som et redskab, der forsøger at udelukke data der ikke viser en aktør i bedste facon. Det andet tilfælde er, hvor framing bliver brugt i symbiose med konfirmationsbias.

Analysestrategi

Dette speciale handler, som beskrevet i metode kapitlet, om at undersøge nitratudvaskning og processen hvor empirisk data bliver til politisk viden. I denne proces forventes der af specialets teoretiske forståelse at være fortolkningsmuligheder, som kan give forklaring på hvordan de politiske interesseorganisationer kan komme frem til disse meget forskellige forståelser af videnskaben. Denne teoretiske forståelse er ligeledes med til at give indblik på, hvordan de forskellige forståelser bruges af organisationerne, heriblandt Fairclough og Latour (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979).

Specialet bliver deraf opdelt i 3 stadier. Det første stadium er den empiriske undersøgelse hvis mål er at kortlægge nitratudvaskning, den videnskabelige proces samt de politiske aktører. Dette er en undersøgelse af rapporter der dokumenterer denne proces, og især hvordan de aktører der har en diskursiv interesse i denne proces, agerer med processen. Aktørernes indlæg og de rapporter der er fokuspunkt for sagen, danner rammerne for specialets empiriske vidensgrundlag.

Det andet stadium er den analytiske proces, hvor Faircloughs analyseramme starter. Her behandles trin et og to af Faircloughs analyseramme, der specifikt søger at undersøge og redegøre for diskurskonfliktens større kontekst og selve diskurserne i konflikten. Trin et og to er her, hvor den første del af problemformuleringen er designet til at blive besvaret; Hvordan bliver empiriske data i landbrugspolitik til politisk viden, og hvilken betydning har denne proces på hvordan denne politiske viden bliver til? Her er den empiriske undersøgelsessag forstået som et eksempel på landbrugspolitik. Som tidligere nævnt så starter trin et og to i metodedesignet og udvælgelse af aktører, og fører direkte til analysen.

Det tredje stadium er her diskussionsniveauet, hvor Faircloughs analyseramme fortsætter her med trin tre, fire og fem (Fairclough, 2008). Denne analyseramme er stadig basen for hvordan diskussionen er opbygget. Det er efter design at diskussionen forsøger at besvare den anden del af problemformuleringen: Hvem fortolker data til viden, og på hvilket grundlag sker dette?

Det er forstået her at der forsøges at undersøge hvordan den videnskabelige proces er behandlet i det danske samfund, og hvilken rolle den videnskabelige proces har på policy. Med Faircloughs analyseramme undersøges der specifikt om samfundet behøver problemet i specialet, og hvordan det kan eventuelt kan løses.

Empirisk Undersøgelse

Casebeskrivelse og det primære empiriske datasæt

Specialets case og primære fokus i den kritiske diskursanalyse er rapporten Status and Trends of the aquatic environment and agricultural practices in Denmark – Report to the European Commission for the period 2012-2015 in accordance with article 10 of the Nitrates Directive (1991/676/EEC) (Miljø og Fødevareministeriet, 2016). Dette er en rapport udarbejdet af flere offentlige og private danske organisationer, ledet af Miljø- og Fødevareministeriet. Denne rapport er en indrapportering til den europæiske nitratstyrelse og gennemgang af Danmarks forskellige nitratværdier, som følge af den fælles europæiske aftale om nitratværdier (European Commission, 1991). Den offentlige debat om dette emne har kørt lige siden den famøse og skandaleramte fødevarer og landsbrugspakke fra 2015, og casen udvalgt i dette speciale er den brede diskurs om nitratudvaskning i Danmark og de forskellige aktører som bruger at ændre diskursen til deres billede af hvordan den skal se ud (Berlingske, 2016); (Miljø og Fødevareministeriet, 2016). Det empiriske datasæt starter med det primære værk af den europæiske tilstandsrapport af nitratværdier, og svar/kommunikation til denne rapport og diskursen er valgt på baggrund af at de er udkommet efter denne rapport.

Rapporten er en gennemgang af nitratværdier målt i Danmark og en analytisk vurdering af disse målinger i perioden 2012-2015, og hvordan den relaterer til den tidligere periode 2008-2011. Konklusionen på rapporten er, at antallet af målinger der ved deres maksimale nitratindhold målte over grænseværdien 50mg/l, var faldet med to procentpoint, heraf fra 23% til 21% fra den forrige til nye periode. I denne nye periode var der ligeledes målt at 16% af målinger var gennemsnitligt over grænseværdien af 50mg/l (Miljø og Fødevareministeriet, 2016).

Casens aktører og det sekundære empiriske datasæt

Her er der inkluderet dokumenter i form af svar til den primære rapport/diskurs fra de respektive aktører specialet anerkender i diskurskonflikten. Rækkefølgen af aktører er her tilfældig.

Dansk Naturfredningsforening med deres egen publicerede artikel *Grundvand: Hvad er de korrekte tal?* (Danmarks Naturfredningsforening, 2017). Dansk Naturfredningsforening, som nævnt i specialets problemfelt, er anerkendt som en af de største og mest udtalte politiske interesseorganisationer af, hvad specialet betegner som miljøaktivisterne og den diskurs de løseligt deler. Det er vigtigt at understrege de ikke repræsenterer alle miljøaktivister og graden af den diskurs de alle deler har variation her. De er udvalgt til specialet, fordi de er de mest anerkendte i den normative arena, og er historisk betragtet som de mest indflydelsesrige i denne gruppering (Folketinget, 2000).

Landbrug og Fødevarer udstedte pressemeddelelsen "*Intet belæg for påstanden "nitrat i grundvandet er stigende"*" den 6. februar 2016 (Landbrug & Fødevarer, 2016). Landbrug og Fødevarer er den organisation, der historisk forbindes med varetagelsen af landbruget og landmændenes interesser (Landbohistorisk Selskab, 1988). De har i moderne tid været anerkendt som den primære eller normative forståelse af landbrugets diskurs. Specifikt til denne sag udgiver Landbrug & Fødevarer artiklen: *Det dårligste ved det danske grundvand er dets rygte* (Landbrug & Fødevarer, 2017).

Bæredygtigt Landbrug med artiklen "*BL: Mere nitrat er vejen frem – også for klimaet*", skrevet af Bæredygtigt Landbrugs chefjurist Nikolaj Shultz, udgivet på maskinbladet.dk (Bæredygtigt Landbrug, 2018). Bæredygtigt Landbrug er ikke de største eller mest indflydelsesrige, men de er her den mest ekstreme diskurs i konflikt med miljøaktivisterne, og den normative landbrugsdiskurs repræsenteret af Landbrug og Fødevarer. De blev berømte på deres meget omtalte rolle i den politiske skandale vedrørende Fødevarer- og landbrugspakken 2015 der endte med Eva Kjer Hansens aftrædelse som fødevarer-, fiskeri- og miljøminister⁵. Specifikt skriver Bæredygtigt Landbrug flere artikler til denne sag, heriblandt: *Tåbelighederne står i kø* (Bæredygtigt Landbrug A, 2017). *Fakta om grundvandet* (Bæredygtigt Landbrug B, 2017).

Miljø og Fødevareministeriet udsteder selv denne pressemeddelelse efter en offentlig debat vedrørende denne EU-rapport om nitratværdier i Danmark, *Fakta om grundvandsrapporter og nitrat* (Miljø og Fødevareministeriet, 2017). At betegne staten som værende en gruppering af alle offentlige instanser er problematisk, fordi der ligesom i de andre grupperinger, er interesser og diskurs i "undergrupperne"⁶ der er langt fra uniforme eller konfliktfri. De er betegnet som en gruppering, fordi selvom de ikke er uniforme, er de tættere forbundet til hinanden end til de andre diskurser. Forstået her at de er institutioner, samt at deres officielle interesse er Danmark, det danske samfund og dets folk. Efter denne pressemeddelelse og den fortsatte offentlige debat, bestiller staten en ekstern analyse af nitratovervågning og indberetning. Denne analyse er foretaget af COWI (COWI, 2017). COWI er en ekstern aktør i denne case, men er behandlet i dette speciale som en del af statens gruppering og interesser.

Den sidste aktør i casen er her eksperterne. Forskere og videnskabsmænd af forskellige grene og felter forstås her som en *relativ* uniform aktør der har interesse i at søge information, viden og nyheder efter deres etos om læring og viden. Denne idealistiske forståelse er ikke realistisk efter specialets forståelse, og personlig samt politisk indflydelse kan forstås som at have indvirkning på denne institutions diskurs. Denne gruppe

⁵ Ministeriet indeholdte fiskeri på det daværende tidspunkt, men mistede ansvaret efter en senere skandale med de såkaldte kvotekonger og Esben Lunde Larsen som minister efter Eva Kjer Hansen.

⁶ Regeringen, Ministerierne/Bureaukratiet, og Folketinget.

bidrager på tværs af flere af de andre grupperingers empiriske datasæt, især i den primære rapport gennem forskere fra Aarhus Universitet.

Sagens empiriske rammer og tidslinje

I dette speciale opereres der efter flere forskellige tidsrammer og perioder for hvad der analyseres og undersøges. Der er overordnet tre lag som undersøges, analyseres og diskuteres. Lagene er opdelt og navngivet efter de tidsrammer og kontekster der undersøges.

Den første periode er den tidsramme og proces, hvor rapporten til EU-nitratdirektivet foregår. Rapporten som skrives primært af miljø og fødevarerministeriet, med indlæg fra Aarhus Universitet, foregår før analysens primære tidsramme, som er det næste lag. Denne periode er defineret som startende efter Fødevarer og Landbrugspakken 2015/2016, som ender med gyllegate skandalen (Goddiksen, 2017). Tallene i rapporten dokumenterer, som tidligere nævnt nitratudvaskning og grundvandets tilstand i perioden 2012 til 2015, til sammenligning med den forrige periode fra 2007 til 2011. Det er vigtigt at påpege, dette er de samme tal som landbrugspakken teknisk set er baseret på⁷. Problematikken i gyllegate er specifikt, hvordan disse tal blev efterberegnet og anvendt politisk. Denne rapport blev som tidligere nævnt udgivet september 2016.

Den anden periode er den politiske debat, der behandles i analysen. Den foregår efter rapporten er udgivet og afsendt til EU's nitratdirektiv. Dette betyder at der ikke forhandles eller debatteres direkte om policy eller policy info til rapporten i sagen. Det forstås her implicit at der mellem aktørerne forhandles om den næste gang der skal skrives rapport til EU. Denne tidsperiode er februar 2017 til september 2017, specifikt når COWI udgav deres afsluttende konsulentrapport.

Den tredje periode er fra når COWI udgiver deres konsulentrapport til folketingsvalget i juni 2019 og frem til nu. Denne periode er behandlet både i analysen, og primært i diskussionen, om hvordan den politiske debat er del af den større diskursive og institutionelle trend i Danmark.

⁷ Disse tal fra LOOP målingerne var observeret og analyseret, men ikke udgivet på daværende tidspunkt.

Analyse

Denne analyse er som tidligere beskrevet designet efter Faircloughs analyseramme. Denne analyseramme er den kritiske diskurs analyse, og specialets analyse forsøger her at følge denne ramme. Dette betyder at de indledende afsnit, som Fairclough kalder trin, er identificerende og kan derfor mere karakteriseres som teoretisk. Trin et er metode, teori og empiri indsamling for Faircloughs analyseramme. Afsnittet/trinnet er opsummerende og præsenterende for specialets analyse.

Trin et: et socialt problem med et semiotisk aspekt

Dette speciale handler om at undersøge den uafhængige videnskabelige proces hvorpå nitratudvaskning undersøges, specifikt hvordan politiseringen af denne viden og proces til brug af policy. I en ideel verden vil denne proces gøre at empirisk data bliver indsamlet, behandlet og analyseret og forstået ensformigt på tværs af alle undersøgelser. Men som det fremgår i specialets empiri, er dette langt fra realiteten. I denne metode er det afgørende at det sociale problem, den videnskabelige proces, bliver *problematiseret* (Fairclough, 2008). Altså at et socialt problem har konsekvenser for samfundet og leder til at situationen har vindere og tabere, i andre problemer kan dette typisk være de socialt udsatte, de fattige og de undertrykte. Det er her formålet med dette første trin at et problem og dens kontekst er oplyst. Ved at identificere problemet, bliver der ligeledes kastet lys på, hvordan problemet påvirker dem som er involveret. Hvem er *taberne* i denne sag?

Den første stilling er, som tidligere nævnt, at transformeringen af videnskabelig viden til politisk viden er nøglen til specialet. Videnskab skal udføres efter neutralitet og uden påvirkning af andre aktører, der har interesse i andet end neutral og videnskabelig viden. Med denne første forståelse er forskere og akademikerne de første *tabere*. Konsensus om viden efter fælles regler/metodologi er målet og dette er ikke tilfældet i dette speciales empiriske case. Forskning, dens relevans og legitimitet er her dialektisk forbundet til ideen om at forskning og viden er udført efter idealet om universalitet og neutralitet og står udenfor den menneskelige påvirkning. Altså at forskning kan stå på sine egne argumenter, ikke legitimiteten af forfatteren.

Den anden stilling er, at forskning er udført med formålet, policy kan forbedres med mere forskning/viden. Her menes det eksempelvis at mere forskning om nitratudvaskning og miljøet kan forbedre hvordan vi bevarer miljøet og mere forskning om nitratudvaskning og landbrug kan forbedre hvordan vi driver landbrug. Mellem disse udsagn ligger der en dybere forståelse af at forskning lægger til formål at forbedre Danmark og dets samfund. Denne stilling er problematisk, fordi den lægger til grund for den primære diskurskonflikt i casen, om hvorvidt miljøet eller landbruget vægter højest for det danske samfund? I diskursen af konflikten og det empiriske datasæt, er det allerede her i analysen et problem at diskursen og konflikten er næsten dikotomisk og at forlig eller overensstemmelse ikke tematiseres på noget tidspunkt i noget af den empiriske

data. Er det i specialets ansvarsområde at diktere hvilken landbrug og miljø policy der er den rigtige? Dette virker uoverskueligt og udenfor hvad specialet rent faktisk søger at besvare. Hvor det ikke er ansvaret at diktere policy, så er det nødvendigt at etablere hvilket grundlag policy og forskning udføres efter.

Det problematiseres at forskning til formål for policy vedrørende nitratudvaskning, bliver offer for diskurser der søger at underminere neutraliteten og universaliteten i denne viden lært fra forskning. Forskere og eksperter er her de første og umiddelbare tabere i det at deres arbejde bliver undermineret af denne diversificering af mening om hvad forskningen rent faktisk betyder. Hvis det er muligt at fortolke forskning efter ens egne parametre og rammer, så mister forskningen sin betydning og legitimitet. Det er ligeledes problematisk for samfundet, fordi vi er afhængige af forskning til at oplyse os om hvordan vi skal udføre policy efter bedste intentioner og grundlag (Knill & Tosun, 2012); (Baggersgaard, 2019).

Trin to – identificering af hindringer

Fairclough beskriver selv dette trin således:

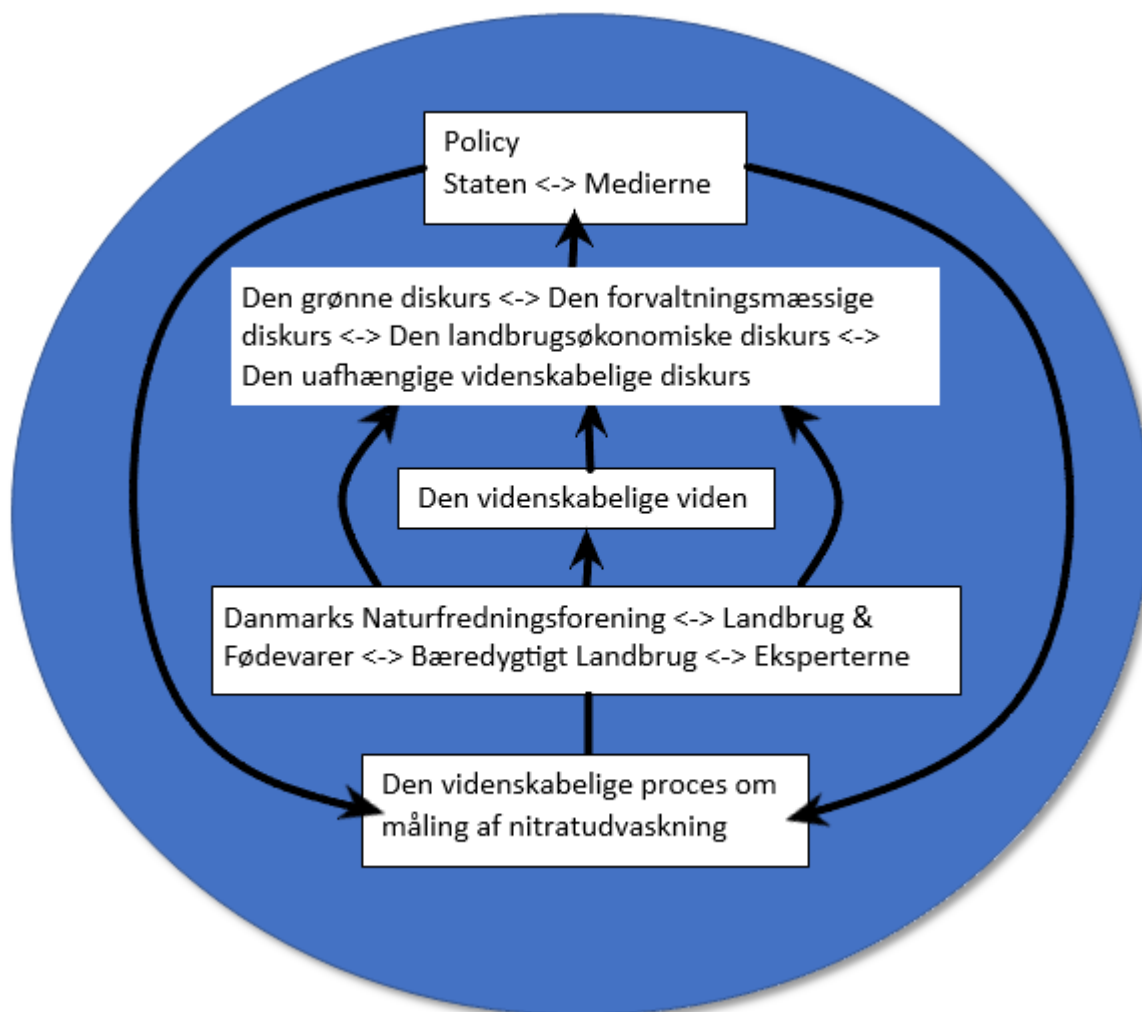
Trin 2 af kritikken nærmer sig diagnosen af problemet på en indirekte måde ved at spørge, hvilke forhindringer der er for at løse det – hvad er det ved den måde, hvorpå samfundslivet er struktureret og organiseret der gør dette til et problem, som er resistent mod nemme løsninger? (Fairclough, 2008).

Der undersøges i dette afsnit den strukturelle orden af diskurser, og hvordan diskursernes interaktioner gør at det sociale problem opretholder sig selv. Specifikt her, hvordan at politiseringen af den uafhængige videnskabelige proces og viden stadig forekommer i dette policyområde.

Netværket af praksisser det er placeret i

Der er i denne diskurskonflikt to primære netværker, der tilsammen udgør netværket og dermed den sociale orden, hvor denne konflikt foregår. De forskellige netværker har her forskellige formål for forskellige aktører og deres diskurser. Disse netværker er staten hvor policy besluttet og udføres, og medierne, hvor offentligheden præsenteres for aktørerne og diskurser, samt statens policy og udførelse.

Relationerne mellem semiosen og andre elementer inden for de pågældende praksisser

Den ovenstående figur er her en visuel repræsentation af de diskursive relationer og den sociale orden. Denne figur er her en gennemgang af processen, hvorpå diskurser bliver til policy. Policy er her en repræsentation af den nuværende dominante diskurs. Specifikt betyder det for figuren at modulerne har en gensidig og konstant påvirkning på hinanden. Ligeledes er figuren forstået som at være gentagende, som følge af policy aldrig er færdig, men kun tager ny form (Knill & Tosun, 2012). Denne proces genstartes her af aktører gennem diskurspres. Dette følgende afsnit forstås som en bro mellem de andre elementer samt relationer til diskursen og starten på diskursens strukturelle analyse (Fairclough, 2008). Figuren er ultimativt mit bud på hvordan diskursordenen kan visualiseres. Den er bevidst cirkulær som følge af at processen er gentagende.

Øverst er formålet med diskurskonflikten, policy. Policy er underlagt diskurser, og er ligeledes dialektisk forbundet med at forandre diskurser, nye og gamle. Policy er forstået i dette speciale som værende repræsentativ for hvad der er den nuværende dominante diskurs. Som det er tidligere nævnt, så er policy

aldrig færdig, så diskurskonflikten fortsætter uagtet om der er en nuværende *vinder* (Knill & Tosun, 2012). Policy er her med Faircloughs diskursanalyse, den dominerende diskurs (Fairclough, 2008).

Under policy er staten og medierne. Staten er den handlende aktør, der her aktivt og direkte opretholder diskursen. Medierne er den indirekte handlende aktør, der agerer som modvægt til staten. Medierne er den direkte forbindelse til samfundet, og er dem som både inddrager og modtager diskurser fra samtlige aktører. Den centrale diskurskonflikt foregår i disse to punkter, staten og medierne.

Under disse to punkter, kommer diskurserne. Diskurserne er ikke produkter af staten eller medierne, men at policy er produkt af disse diskurser, udført gennem staten og medierne. Diskurserne som vist ovenfor i figuren:

Den grønne diskurs

Den forvaltningsmæssige diskurs

Den økonomiske landbrugsdiskurs

Den uafhængige videnskabelige diskurs

Dette er de fire centrale diskurser i konflikten om policy vedrørende nitratudvaskning. Aktørerne tidligere nævnt i specialet bidrager alle til disse diskurser. Diskurserne er her bestemt af aktørerne og den viden de argumenterer ud fra. Diskurser er identificeret i analysen baseret på konflikten og specialets metodeafsnit.

Det næste niveau er her aktørerne og viden produceret fra den videnskabelige forskning vedrørende nitratudvaskning. Aktørerne er identificeret efter deres relevans i diskurserne og hvor meget de deltager i diskurserne. De er tidligere nævnt og redegjort i den empiriske undersøgelse og første del af analysen. De er listet her:

Danmarks Naturfredningsforening

Bæredygtigt Landbrug

Landbrug & Fødevarer

Ekspertene (ikke en organisation, men en fælles betegnelse af forskere der deler professionen forsker eller akademiker, ansat på universiteter, tænketanke eller forvaltningen)

I midten af figur 1 er *viden*. Dette er som tidligere nævnt det produkt, som kommer af forskning til brug af policy tilblivelse. Den er i denne figur forbundet direkte med den videnskabelige proces, der producerer denne viden. Viden er ligeledes forstået som at være det der sammen med aktørernes forståelser, der producerer deres input til diskurserne.

Til sidst står den uafhængige videnskabelige proces. Denne del af figuren er inkluderet separat fra den producerede viden, fordi det er nødvendigt at klargøre at processen og viden er forstået som start og slut af den videnskabelige proces. Denne start af processen er her forbundet flere steder med mange aktører og punkter. Den videnskabelige proces er her startet ved bestillingsarbejde fra staten, samt andre aktører i denne case, især Landbrug & Fødevarer gennem SEGES, deres forskningsafdeling. Eksperterne bidrager blandt andet gennem de forskellige universiteter og forvaltningen (Aarhus Universitet er forfatter til flere kapitler i den primære rapport i det empiriske datasæt i specialet).

Diskursen

De følgende afsnit og analyser handler her specifikt om diskurserne i dette sociale problem. Den strukturelle orden og proces er visualiseret i Figur 1, det følgende afsnit går i dybden med hvordan figur 1 yderligere fungerer. Det forrige afsnit er som tidligere nævnt starten af denne strukturelle analyse. Efter den strukturelle analyse følger interaktionsanalyse, interdiskursiv analyse, og til sidst den lingvistiske og semiotiske analyse. Dette er her det primære analytiske værk i specialet. Dette første analyseafsnit af *diskursen*, er den strukturelle analyse. Dette afsnit har til formål at kortlægge den sociale orden diskurserne og aktørerne befinder sig i. Det er den sociale kontekst og grundlag for den uafhængige videnskabelige proces; hvorfor aktørerne påvirker diskurserne, hvilken position aktørerne indtager i diskurserne, og hvorfor aktørerne agerer i hvad specialet problematiserer i den uafhængige videnskabelige proces.

Strukturel analyse: diskursorden

Nedenstående figur er her en tabel over diskurser i specialet og Faircloughs klassificering af magtpositioner (Fairclough, 2008, p. 97). Felter er udfyldt af aktørernes positioner i diskurserne. De forskellige aktører er forkortet i figuren således:

S = Staten / L&F = Landbrug & Fødevarer / DN = Danmarks Naturfredningsforening

A = Akademikere / BL = Bæredygtigt Landbrug

Figur 2:

**TABEL OVER AKTØRERNES
 PLACERING I DEN HEGEMONISKE DEN MARGINALE OPPOSITIONEN DEN
 DISKURSORDENEN. ALTERNATIVE**

DEN GRØNNE DISKURS	DN	S	BL	L&F
DEN FORVALTNINGSMÆSSIGE DISKURS	S / L&F	A / DN	BL	
DEN LANDSBRUGSØKONOMISKE DISKURS	S / L&F	BL	DN / A	BL
DEN VIDENSKABELIGE DISKURS	A / S	L&F / BL / DN		
DEN BREDE SAMFUNDS DISKURS	S / L&F	DN / A	BL	

Strukturen i diskursorden handler konkret om diskurser og de magtforhold der eksisterer mellem dem. I figur 1 er ordenen skitseret og visualiseret i en cirkulær facon, så det er fremført at processen har flere moduler der agerer og har forskellige relationer til hinanden. Denne visualisering viser til dels også magtforholdene. Som tidligere nævnt i metodeafsnittet, så eksisterer der ifølge Fairclough, forskellige definitioner af magt i diskurs, som er relevant for denne analyse (Fairclough, 2008). Figur 2 er en tabel over hvordan aktørerne har magt i diskurserne efter Faircloughs klassificering (Fairclough, 2008). Denne klassificering er baseret på den empiriske undersøgelse og den analyse fremført i specialet indtil denne præsentation.

Det første magtforhold der ses i både figur 1 og 2 er statens magt, heraf den udøvende magt i diskursen. Staten og dens magt fungerer således at den er udøvende i dens funktion, specifikt at det er den aktør som rent faktisk er apparatet, hvorpå den dominante diskurs er opretholdt. Staten, uanset dens opbygning af aktører i folketinget, regeringen eller embedsværket er altid den udøvende magt, der til sidst bestemmer hvordan policy udføres. I denne forståelse er de altid den sidste magt der bestemmer den dominante diskurs (policy). Den forvaltningsmæssige diskurs er proceduren samt legitimitet, for hvordan staten skal udføre

deres dominans. Den repræsenterer samtidig også den selvinteresse staten har i at opretholde diskursen og dens rolle som den dominante opretholder.

Medierne er den fælles betegnelse af aktører, der deltager i gruppens udøvelse, så som journalister, nyhedsværter, og andre personer med mulighed for at sprede budskaber gennem medier, nye eller gamle (Fairclough, 2008). Fairclough behandler selv medier som at have sin egen diskursorden og interagerer selvstændigt med andre diskurser (Fairclough, 2008). Deres funktion er som tidligere nævnt at sprede viden til samfundet, og deres magt er her direkte forbundet med denne rolle og egenskab. Denne viden kan både være intern, gennem deres eget efterforskningsarbejde eller andet, eller ekstern gennem udgivelser af blandt andet rapporter og udtalelser. Konkret betyder det at aktører som folketingsmedlemmer er afhængige af medierne til at udstille dem positivt, samtidig med at staten reflekterer og følger den diskurs samfundet opretholder. Medier indgår i dette speciale som et netværk for diskurskonflikter, og er ikke betragtet som en uafhængig diskursiv aktør i sagen. I denne sag bliver medier brugt af sagens aktører, til at kommunikere med både offentligheden og indirekte til staten og dens delaktører. Dette bliver uddybet senere i analysen.

Mellem staten og medierne, de interne og eksterne lobbyisme muligheder, ligger diskurserne. Som tidligere nævnt er de fire prominente diskurser i denne sag den grønne diskurs, den landbrugsøkonomiske diskurs, den forvaltningsmæssige diskurs, og til sidst den videnskabelige diskurs. De næste afsnit handler specifikt om disse diskurser og deres magt i denne sociale orden.

Den grønne diskurs

Den grønne diskurs handler om at miljøet og dets sundhed gennem forskellige variabler skal italesættes og prioriteres i policyområdet i sagen. I denne sag er denne diskurs specifikt at nitratudvaskning skal reguleres mere, for at sikre at fænomenet laver mindre skade på miljøet og især grundvandet i Danmark. Den grønne diskurs forstås bredt, som at være bestående af mere end denne debat om nitratudvaskning eller deres diskurskonflikt med den landbrugsøkonomiske diskurs. Den grønne diskurs er blandt andet også i en større diskurskonflikt med diskursen om fossile brændstoffer og den globale industrialisering, eksempelvis Præsident Trumps fratrædelse fra Paris aftalen om global nedsættelse af forbrænding af fossile brændstoffer (Roberts, 2018); (Baggersgaard, 2019). Denne brede forståelse af den grønne diskurs er her vigtig at overveje i sagen, specifikt at den grønne diskurs har flere konflikter i gang, og at landbruget ikke er deres største opponenter. Den grønne diskurs er på vej frem og dens magt kan ikke benægtes i Danmark (Altinget, 2019). I Folketingsvalget juni 2019 vandt den røde blok regeringsmandatet (Socialdemokratiet med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten) et mandat der af flere er betegnet som et grønt mandat (DR, 2019); (Altinget, 2019). Alternativet er ligeledes et parti, hvis kerne er selvbeskrevet som at hvile på et grønt mandat (Alternativet, 2019). Dette politiske paradigmeskift er kulminationen af en stigende grøn diskurs (Altinget,

2019). Denne voksende magt har ligeledes gjort at diskursen om at være grøn er blevet mere og mere diffus (TV2 Nyheder, 2019). Tidligere har det Radikale Venstre og i mindre grad SF været forstået som den hegemoniske magt i den grønne diskurs i folketinget (Lundgaard & Gerner, 1994). Det skal understreges, at da Radikale Venstre samt SF havde denne hegemoni, så var den grønne diskurs en alternativ/marginal diskurs. I dette nye folketingsvalg og perioden op til den blev der observeret at flere folketingspartier end nogensinde der stillede op, med få undtagelser, italesatte denne grønne diskurs positivt i forskellige grader (TV2 Nyheder, 2019). Den mest prominente undtagelse kom med Dansk Folkeparti og deres manglende accept af denne diskurs. Denne manglende accept blev forstået af flere eksperter som værende medvirkende til at forårsage deres største tilbagegang i folketinget nogensinde (DR, 2019); (Altinget, 2019). Denne kamp om den grønne diskurs er vigtig at forstå i hvordan den grønne diskurs bliver forstået af samfundet. Ligesom de problematikker videnskaben står overfor med forståelsen af viden, så har den grønne diskurs problemer med at blive enige om, hvad der rent faktisk er den grønne diskurs. Den grønne diskurs havde tidligere mærkesagen om pesticider i policy og andre produkter der var afledt af den globale industrialiseringsdiskurs (Pedersen & Nielsen, 2017). Denne diskurskonflikt omhandlede den grønne diskurs, generelt om at det naturlige i miljøet er godt, og det unaturlige er forgiftende for os alle. Denne konflikt og forståelse er ikke gældende i denne sag. Som tidligere nævnt er det problematiseret at landbruget har overforbrug af nitrater gennem gødning. Gødning er efter den tidligere diskurs forstået som *naturlig*. Dette giver et klart problem for den grønne diskurs når de internt ikke kan blive enige om hvorvidt problemet er en del af deres problematisering af miljøets opposition. Gødningen er ligeledes også en stor del, af et andet aspekt af den grønne diskurs, det økologiske produkt. Dette produkt er en del af den tidligere konflikt om pesticider, og at økologiske produkter specifikt er uden dem, og andre elementer som ikke er *naturlige*. Disse problematikker betyder at flere aktører søger at få magten, hvilket i sig selv kan svække den magt den grønne diskurs har opnået. Ligeledes giver den videnskabelige diskurs og dens kompleksitet problemer for de aktører i den grønne diskurs, som ikke ønsker at blive populistiske i deres argumentation.

[Den landbrugsøkonomiske diskurs](#)

Den landbrugsøkonomiske diskurs er en diskurs, der dikterer hvordan landbrugets økonomiske fremtid er formuleret, på hvilket grundlag denne fremtid argumenteres, og på hvilken bekostning. Landbruget er en af samfundets ældste institutioner, den primære grundsten til mennesker dannede samfund (Aarhus Universitetsforlag, 2014). Den har gennem tiderne oplevet flere markante omvæltninger, der stadigvis er med til definere den, her især mekaniseringen af landbruget, demokratiseringen af det danske samfund, og omstillingen af samfundet fra landbrug til industrisamfund, og senere industrisamfund til service og informationsamfund (Landbohistorisk Selskab, 1988); (Aarhus Universitetsforlag, 2014). Denne omvæltning af samfundet har haft betydelige konsekvenser for landbruget og deres forståede rolle i samfundet.

Landbruget gik fra at være grundlaget for samfundets økonomi og eksistens til at være den tredje faktor i økonomien, heraf 5,5% af den danske BNP (Landbrug & Fødevarer, 2019). Dette er en målbar og markant faktor i, hvordan landbruget opleves i samfundet og hvordan aktører der identificerer dem selv som landmænd og beskyttere af landbrugets interesser. I diskursive magtforhold er det tydeligt at op gennem moderne historie har landbruget mistet magt og betydning i samfundets diskurs, og at dette tab af magt kan ses i aktørerne i dette speciale. Landbrug & Fødevarer har gennem den moderne historiske periode indtaget en plads som den hegemoniske aktør, der definerer landbrugets økonomiske interesser, og hvad der både er *common sense* for deres interesser, men samtidig hvordan landbruget skal forskes og udføres. De er forstået som et klassisk eksempel på den korporatistiske samarbejdspartner med staten (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018); (Landbohistorisk Selskab, 1988). Dette korporatistiske forhold er et af grundlagene for hvordan specialet definerer staten og Landbrug & Fødevarer som den dominante aktør i landbrugsdiskursen. Denne hegemoni er dog i nyere tid blevet udfordret med en ny alternativ aktør der især italesætter dette fald af magt i samfundets diskurs, Bæredygtigt Landbrug. De er forstået som en aktør, der sætter dem selv i opposition til alle andre aktører i specialet og især at landbruget og de landmænd de repræsenterer, er marginaliseret af staten, miljøaktivisterne og de dele af samfundet der fortsat ønsker at skade landbrugets interesser. Den største effekt de har på landbrugets diskurs, er forskydning mod en mere ekstremistisk forståelse af hvordan landbruget er marginaliseret, hvilke tiltag der er nødvendige for at sikre deres overlevelse, samt hvem der er med til at marginalisere dem. Denne italesættelse af marginalisering er her nøglen til at forstå Bæredygtigt Landbrugs magt som opposition til de andre diskurser og hvordan de har opnået deres nuværende position, og hvordan de har ændret landbrugets diskurs, men ikke er den dominante aktør. Det står ikke klart for specialet, hvordan de interne forhold mellem Landbrug & Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug kan defineres, men udadtil er der ikke meget samarbejde mellem dem. Men eksistensen af begge aktører har her haft en betydelig faktor i landbrugets diskurs og dens magt i denne bredere diskurs, og især specialets problemstilling. Bæredygtigt Landbrug kan italesætte en marginalisering i samfundet, som Landbrug & Fødevarer ikke kan med deres alment forståede stilling som hegemoniske og korporatistiske aktør i landbrugspolitikken. Det er svært, nærmest umuligt at beskrive sig selv som marginaliseret, når man er aktøren der eksemplificerer dominans på landbrugspolicy og landbrugets *common sense*.

[Den forvaltningsmæssige diskurs](#)

Denne diskurs er defineret efter institutionelle modeller, der forklarer hvordan de forskellige dele af staten tager beslutninger på. Den primære kilde på denne definition er de tyske sociologer Christoph Knill og Jale Tosun (Knill & Tosun, 2012). Der findes ligeledes en forventning i det offentlige om god forvaltningsskik, der er relevant at overveje i diskursen om forvaltning (Ombudsmanden, 2019). Staten er som tidligere nævnt en

dominerende aktør i, hvordan den forvaltningsmæssige diskurs er formuleret. Denne diskurs er en afspejling af denne interne kamp i staten om magt og tradition, samt det eksterne pres fra medier og interessenter, der har interesse i at opretholde den forvaltningsmæssige diskurs og tradition, samt dem som det kan gavne i dens forvridning eller ændring. Staten er forstået som et institutionelt instrument, der opretholder diskursen om *status quo* (Knill & Tosun, 2012). Det er i statens bedste interesse at sikre sig folkets velvilje, og dette er nemmere ved at opretholde status quo, end ved at tage aktion til ændring. Staten er samfundets største institution, og alle ændringer er her langsomme og indeholder typisk ikke tiltænkte konsekvenser.

Den videnskabelige diskurs

Den videnskabelige diskurs er at opretholde den videnskabelige metode og værdier i viden produceret af videnskaben til policy. Specifikt at policy skal være videns baseret før ideologi og økonomi m.m. Denne diskursive magt er direkte forbundet med hvad den repræsenterer; legitimitet i argumenter og policy. Dette er her den traditionelle forestilling og forståelse om at videnskaben og forskere har ekspertise om et emne, fordi at de har undersøgt efter fælles forståede regler (den videnskabelige metode). Den videnskabelige diskurs er ikke den hegemoniske diskurs i den bredere diskurs om nitratudvaskning, men den har en afgørende magt i hvordan denne brede diskurs har magt. Dette betyder at den brede diskurs præsenteres efter, i værste fald, illusionen om at have legitimitet af videnskabeligt grundlag. Denne indirekte magt er ofte reaktionær, når policy eller den brede diskurs vakler for langt væk fra den videnskabelige diskurs. Specifikt hvis policy er grundlæggende i strid med den videnskabelige diskurs, eksempelvis gyllegate skandalen (Goddiksen, 2017); (Berlingske, 2016). Eksperterne er den fælles betegnede gruppe, der udøver denne magt. Denne magtudøvelse er udfordret af aktører og diskurser, der af forskellige grunde og årsager kan ende op i opposition med den videnskabelige diskurs. Måden hvorpå de bliver udfordret er forbundet med grundlaget af deres magt, legitimitet, og deres svaghed, forståelse. Som tidligere nævnt i specialets teori afsnit, så er sandhed konstrueret efter legitimitet og forståelse. Den videnskabelige diskurs er her angrebet på deres svaghed, forståelse. Den videnskabelige diskurs største styrke, legitimitet, er ironisk nok forbundet direkte her med deres største svaghed, forståelse (Latour & Woolgar, 1979). Videnskaben er forstået som legitim, netop fordi at det er aktører som forstår de kompleksiteter som andre ikke gør. Ved at underminere den legitimitet gennem kompleksitet, er det muligt at underminere den videnskabelige diskurs magt.

Diskursstruktur – den brede samfundsdiskurs

Disse diskurser har nu en forstået magt i forhold til staten, medierne og den brede diskurs. Et historisk tilbageblik på policy og politik, har givet specialet en overført forståelse for, hvilke aktører der har haft dominans på den brede diskurs. Landbruget og dets økonomiske interesser startede som den absolutte dominante diskurs i den brede diskurs om landbruget, men også den endnu bredere diskurs om det danske samfund, fordi det danske samfund og dets økonomi var baseret på landbrug (Aarhus Universitetsforlag,

2014); (Landbohistorisk Selskab, 1988). Denne dominans har siden da været nedadgående. I takt med samfundets udvikling så har landbrugets økonomiske diskurs i en regelmæssig takt mistet magt i samfundets diskurs, og nu i nyere tid selv i landbrugets diskurs. Dette tab er sket på bekostning af flere diskurser, specifikt i dette speciales sag, den grønne diskurs, og i det bredere samfund, industrialiseringens diskurs og globaliseringens diskurs. Dette er direkte relevant for at forstå landbruget i denne sag, og dens relationer til de andre diskurser involveret. Den grønne diskurs er en relativ ny diskurs, men er absolut på vej op ad. Det mest tydelige eksempel er denne grønne diskurs centrale rolle i folketingsvalget 2019, der forstås i dette speciale som repræsentativt for folkets ønsker vedrørende de værdier og diskurs der ønskes i regeringen. Denne sociale orden er ligeledes her direkte relevant i at forstå hvorfor denne diskurskonflikt har inddraget den videnskabelige proces der informerer dette policyområde. Dette er den brede kontekst der giver grundlag for hvorfor diskurser og aktører går ind og prøver at påvirke konflikten på en anderledes måde end før.

Denne del af analysen har gennemgået staten og mediernes magt, samt diskursernes magter og definitioner. I visse dele af det foregående analyseafsnit er der indgået argumenter for hvordan diskursers magter og forhold defineres efter deres relationer til andre diskurser. Dette forstås som de indledende argumenter og relationer i interaktionsanalysen. I det følgende afsnit analyseres der, hvordan diskurserne interagerer med staten, medierne og den brede diskurs (policy), og med fokus på specialets primære problematisering, den politisering og diskursive forståelse af den videnskabelige proces og den viden, som er produceret af processen. Den sociale orden er den kontekst specialets aktører agerer i. I denne sociale kontekst og case er der *mange* interaktioner. Det er dog ikke alle interaktioner der er lige vigtige, eller relevante at uddybe. Det er anerkendt i analysen at de finder sted, men interaktioner er analyseret efter relevans til specialets problematisering, forvriddningen af den videnskabelige proces.

Interaktionsanalyse

Der er i denne sag fire diskurser i konflikt om hvordan policy skal udformes i henhold til landbrugets påvirkning på nitratudvaskning. De eksisterer alle i en større konflikt om andre diskurser og overordnede ideologier om landbruget og dens rolle i samfundet. Dette analyseafsnit vil efter figur 1 (side 26) kategorisere interaktioner mellem diskurser, aktører og andre elementer i denne sag. Interaktioner er baseret på det empiriske datasæt, først og fremmest til hvordan de relaterer til den primære rapport om nitratudvaskningstilstand til EU's nitratdirektiv. Disse interaktioner er her dokumenteret gennem de eksterne kommunikative genrer de publicerer gennem medierne. Interne genrer er ikke tilgængelige i specialets empiriske datasæt. Der forstås her en dialektisk påvirkning og inferens af denne interne kommunikation, sammen med den eksterne kommunikation og den policy der udformes. Konkret betyder dette at en bred diskurs der er formuleret, er sket på baggrund af det tilgængelige eksterne diskursive materiale, samt det

utilgængelige interne diskursive materiale (her både mundtlig og skriftlig), som til sammen har påvirket policy. Denne interne kommunikation er eksempelvis møder, e-mails og opkald mellem staten og aktører.

Rapporten om nitratudvaskningstilstanden i Danmark til EU's nitratdirektiv er det centrale omdrejningspunkt for specialet. Det er den *viden*, som kan ses i Figur 1. Den er repræsentativ for, hvordan staten i samarbejde med diskurser og aktører præsenterer nitratudvaskning til EU og de videnskabelige standarder Danmark bruger. Aktørernes interaktioner, både direkte og indirekte, med denne rapport er de vigtigste interaktioner for specialet. I det empiriske datasæt er der interaktioner fra fire forskellige aktører i respons til konflikten om, hvordan rapporten skulle forstås og de emner/problematikker med rapporten der blev debatteret.

Den første aktør der agerer i denne sag er Bæredygtigt Landbrug (Bæredygtigt Landbrug A, 2017, p. a). Aktøren agerer ud fra *Novana* rapport som Bæredygtigt Landbrug kalder rapporten (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016); (Bæredygtigt Landbrug A, 2017). Denne artikel følges her af en række artikler, der alle har til formål at argumentere at den metodologi der er brugt i rapporten er forkert, fordi den baseres på forkerte præmisser, her både lovmæssige så vel som videnskabelige præmisser. Det centrale argument er i deres serie af artikler, er oversat til speciales faglige termer, at datasættet i rapporten ikke er *validt* (Bæredygtigt Landbrug A, 2017); (Bæredygtigt Landbrug B, 2017). Det er ikke deres ord her, men det er hvad de argumenterer. Grundlæggende mener de at målingerne i rapporten skal inddrage områder, som de postulerer ikke er med, og at målinger skal fratages fra datasættet, fordi de ikke er en del af grundvandet der bruges af samfundet til drikkevand. Konklusionen af dette ryk af datasættet ville vise at grundvandet er sikkert og relativt nitratfrit. Denne argumentation er gentaget i den næste artikel af Bæredygtigt Landbrug, der yderligere anfægter grænseværdierne for nitrat målt i grundvandet, som de mener er arbitrære (Bæredygtigt Landbrug B, 2017).

Landbrug & Fødevarers interaktion med sagen

Landbrug & Fødevarer skriver deres indlæg på altinget til debatten den 10. marts 2017, med indlægget: *L&F: Det dårligste ved det danske drikkevand er dets rygte* (Landbrug & Fødevarer, 2017). Dette indlæg starter med at gennemgå den bredere debat om nitratudvaskning i kølvandet på den tidligere skandale ramte landbrugspakke og specifikt hvordan denne debat er farvet af skandalen. Derefter bliver *rapporten* behandlet. Ligesom Bæredygtigt Landbrug står de kritisk overfor denne rapport og sætter spørgsmålstejn ved de lovlige og videnskabelige rammer for rapportens validitet, dog med andre argumenter. Deres argument er ligesom Bæredygtigt Landbrug primært bundet i den ramme, som datasættet er sat i. Hvor Landbrug & Fødevarer differerer fra Bæredygtigt Landbrug, er hvordan Landbrug & Fødevarer argumenterer rammerne er sat forkert. Her refereres der til vandrammedirektivet, et ikke-juridisk bindende dokument, noget som Danmark Naturfredningsforening er hurtige til at pointere i deres artikel. Dette

vandrammedirektiv postulerer Landbrug & Fødevarer, betyder at zoner og borerer skal inddeles efter visse klassificeringer, der ender op med at favorisere Landbrug & Fødevarers diskursive position, herved at der rapporteres færre tilfælde af for meget nitrat i grundvand. Dette er en korrektion fra, hvad de argumenterer er en fejlagtig beregning, der resulterer i for mange tilfælde af for meget nitrat i grundvandet. Der pointeres i artiklen at:

” Selv om der ifølge tilstandsvurderingen kun er 2 procent af det samlede grundvandsvolumen, der er i ringe tilstand, så er tallet altså reelt endnu lavere. I takt med at miljøindsatserne målrettes, vil der også blive sat krav til, at monitoreringen er i orden og ikke beror på cirka-betragtninger. ” (Landbrug & Fødevarer, 2017).

Det afsluttende citat i artiklen er interessant, fordi det indkapsler deres budskab. Dette budskab er: Staten har målt forkert og det er et lavere tal end hvad de siger. Et interessant punkt i artiklen, er grundvandsvolumen og hvordan Landbrug & Fødevarer kommer frem til 2%. Dette bliver bragt op i statens (miljøministeriet) respons til sagens forløb og debat.

I tidsrummet mellem disse tre artikler fra Bæredygtigt Landbrug samt Landbrug & Fødevarer, udgiver Danmarks Naturfredningsforening artiklen, *Grundvand: hvad er de korrekte tal?* (Danmarks Naturfredningsforening, 2017). Denne artikel referer til *landbrugslobbyen*, specifikt nævnt Bæredygtigt Landbrug samt Landbrug & Fødevarer. Denne artikel er en respons til den første interaktion i sagen, fra Bæredygtigt Landbrug samt Landbrug & Fødevarer. Artikels formål er at give et svar mod landbrugets beskyldninger om fejlagtige præmisser og forkerte tal. Der bliver ligeledes fremført at det som landbrugslobbyen problematiserer gennem forskellen af vandværkernes tal og tallene i den nævnte rapport er, at vandværkerne ikke længere måler i de borerer, hvor der allerede er *for meget* nitrat til at pumpe rent drikkevand. Det kan måske forstås at det er sagligt at vandværkernes tal ikke inkluderer brønde og borerer hvor der ikke pumpes drikkevand og at samtidig rapporten der skal klargøre tilstanden af nitratudvaskning i *hele* Danmark og hvor landbruget specifikt påvirker grundvandet, at de er inkluderet. Det andet punkt som Bæredygtigt Landbrug argumenterer er at der ikke er nok dybe borerer hvor nitrat ikke penetrerer til grundvand grundet iltningprocessen, inkluderet i rapporten.

Statens (Miljøministeriet) interaktioner i sagen

Staten indtræder i debatten den 20. marts 2017 (Miljø og Fødevarerministeriet, 2017). Dette indlæg er formuleret som en forberedt spørgerunde. Formålet med denne spørgerunde er at klargøre resultaterne af rapporten og de emner der er blevet debatteret. Specifikt bliver både Bæredygtigt Landbrug samt Landbrug & Fødevarers argumenter behandlet direkte. Det første svar er rapportens konklusion:

*” Af indberetningen fremgår, at andelen af måleindtag med et **maksimalt** nitratindhold i vandet højere end 50 mg/l er faldet fra 23% i 2008-2011 til 21% i den seneste fireårs periode (2012-15). Dette fremgår af tabel 3.14 på side 47 i rapporten. Disse tal stammer fra de måleindtag, som både optræder i den forrige opgørelse (2008-2011) og den seneste opgørelse (2012-2015). ” (Miljø og Fødevareministeriet, 2017).*

Denne udtalelse er konkret og påpeger at nitraten i det danske grundvand er *faldende*. Ministeriet følger denne konklusion op med at yderligere konstatere:

” Af indberetningen fremgår også, at der i 20 % af de måleindtag der er med i den seneste afrapportering er fundet et maksimalt nitratindhold i vandet, der var højere end 50 mg/l. Det kan ses af tabel 3.13 på side 47 i rapporten.

*Samme sted kan man se, at der i 16% af måleindtagene er fundet et **gennemsnitligt** nitratindhold højere end 50 mg/l. ” (Miljø og Fødevareministeriet, 2017).*

Her er det tal, som reelt er problematisk. Det gennemsnitlige nitratindhold som er højere end spærregrensen på 50mg/l. Dette er en del af nitratudvaskning og det forhold at målinger er sæson bestemte og nitratindholdet af afhængig af både vejret, klimaet, og hvornår der er blevet foretaget landbrug. Dette er grundlaget for at den første rapporterede måleenhed er det maksimale nitratindhold. Det er problematisk at det gennemsnitlige nitratindhold er højere end tilladt. Det er her også et problem at der ikke refereres til tidligere gennemsnitlige nitratindholdsværdier. Hvor det faldende maksimale indhold er positivt, så er det irrelevant hvis det gennemsnitlige ikke falder med det maksimale. Konkret, at det er muligt der sker koncentration af nitratudvaskningen.

Det næste punkt som er interessant for specialet, er klagørelsen af hvordan volumen af grundvand ikke kan måles.

” Da man ikke kender mængden/volumen af grundvand (antal m³) som findes ved hvert måleindtag, eller udenfor måleindtagene, kan man kun sige, hvor stor en andel af prøverne fra måleindtagene, som indeholder nitrat. Disse tal bruges til at følge udviklingen i nitratpåvirkningen af grundvand. ” (Miljø og Fødevareministeriet, 2017).

Denne udtalelse er interessant, fordi det leder analysen tilbage til Landbrug & Fødevarer og deres påstand om 2% af den samlede *grundvandsvolumen* har et for højt nitratindhold (Landbrug & Fødevarer, 2017). Der er ikke nogen kildehenvisning i artiklen fra Landbrug & Fødevarer, men det er implicit at dette tal ”stammer” fra rapportens konklusioner (Landbrug & Fødevarer, 2017). Hvor stammer dette tal fra? Det er her belejligt at 2% af volumen kan præsenteres bedre i offentligt skue, end 21% af alle målinger har overgået det

maksimalt nitratindhold fra den tidligere 23%, eller at 16% af alle målinger overstiger denne grænseværdi i gennemsnitlig forstand (Miljø og Fødevareministeriet, 2017).

Det næste afsnit handler om det som både Bæredygtigt Landbrug og Landbrug & Fødevarer bringer op, rammen for datasættet, og hvordan resultaterne ikke reflekterer over de "rene" grundvandsboringer, samt de dybere boringer. Dette bliver utvivlsomt slået ned i det følgende afsnit i denne artikel, og er efterfulgt af denne udtalelse:

" Blandt de overfladenære måleindtag i det iltede grundvand, har ca. 40% et maksimalt nitratindhold højere end 50 mg/l.

Men når man medtager måleindtag fra alle dybder falder den samlede andel af måleindtag med et maksimalt nitratindhold højere end 50 mg/l, til 20%. " (Miljø og Fødevareministeriet, 2017).

Staten gjorde her sin position klar i denne artikel. Rapporten er udført efter videnskabelige principper og er repræsentativ for Danmark og nitratudvaskningens påvirkning på grundvandet i alle dybder. I statens selvinteresse bliver der yderligere bestilt en ekstern tilstandsrapport af de videnskabelige metoder og institutioner Novana rapporten er skrevet i. Denne eksterne rapport er udført af COWI (COWI, 2017). Den opretholder statens position fuldstændigt og finder kun mindre datamatiske fejl, der ikke kan spores i konklusioner på nogle niveauer (COWI, 2017). Hvorvidt denne eksterne aktør rent faktisk kan forstås som ekstern, er her et spørgsmål der stilles af specialet. COWI er uden tvivl separat fra staten, men det er ikke tydeligt, hvorvidt bestillingsarbejdet kan betegnes her som diskursivt uafhængigt fra staten. COWI har ingen eksplicit interesse i statens forvaltningsmæssige diskurs eller nogen eksplicit interesse i sagens diskurskonflikt, men ligeledes har COWI heller ikke nogen umiddelbar interesse i *ikke* at følge statens diskurs. Er det muligt for nogen aktører i denne danske kontekst med staten i centrum at være neutral eller uafhængig fra denne sag? Denne problematik vil blive behandlet senere i både den interdiskursive analyse, samt diskussionen.

I denne serie af interaktioner står det klart at staten opretholder diskursen sat af indberetningsrapporten (Miljø og Fødevareministeriet, 2016). Den landbrugsøkonomiske diskurs forsøgte at indtage den brede diskurs gennem rammesætning af datasæt, lovmæssig og videnskabelig semantik. Dette fejlede da landbrugets aktører gik i opposition med staten, på et tidspunkt hvor den grønne diskurs i samfundet var voksende. Dette diskursive indlæg i konflikten er hurtigt i konflikt med både den grønne diskurs og den videnskabelige diskurs. Både Landbrug & Fødevarer, Bæredygtigt Landbrug, samt Danmarks Naturfredningsforening pointerer at det argument den anden sides aktører bruger er fejlagtigt, navnlig at datasættets rammer er forkerte og at deres egne forståelser af rammesætningen er rigtig. Den

landbrugsøkonomiske diskurs argumenterer, at det er grundvandet der er i fokus for målingen og at rammerne skal være alt grundvand, og specifikt det grundvand der bruges til drikkevand. Staten, den grønne diskurs og akademikerne mener og argumenterer at nitratudvaskningen er grundlaget for direktivet. Det er målingen af nitraten fra landbrug som skal måles i grundvandet, uagtet hvorvidt det bruges til drikkevand lige nu. Staten ender denne debat med deres forberedte spørgerunde og gør det klart for læserne at ikke alene er Danmarks grundvand både geologisk og geografisk statistisk repræsenteret, men også at alle dybder af grundvand ligeledes er repræsenteret. Denne repræsentation er som tidligere nævnt hvad denne 21% af det maksimale nitratindhold er baseret på, og at nitratindholdet for toplaget, det *iltede grundvand*, overstiger grænsen i over 40% af målingerne.

En sidste interaktion mellem aktører handler om hvem der var involveret i skrivningen af rapporten. En stor del af gyllegateskandalen var den involvering Landbrug & Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug havde i Fødevarer og Landbrugspakken 2015/16 (Berlingske, 2016). Det er ikke uhørt at interesseorganisationer bidrager til policy processer med ekspertviden, det er nominelt deres første og vigtigste formål i policy processen (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018); (Binderkrantz, et al., 2014). Det som var problematiseret i skandalen, var at deres umiddelbare involvering var massiv, gik udover deres ekspertviden, eksempelvis at Bæredygtigt Landbrug skrev politiske pressemeddelelser der blev udgivet som ministerielle pressemeddelelser (Berlingske, 2016). Til dette formål skal det bemærkes og pointeres at både Landbrug & Fødevarer samt Bæredygtigt Landbrug ikke er involveret i denne rapport's udførelse (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016). Dette er de samme tal som den tidligere nævnte politiske aftale er baseret på, som de var involverede i. Dette er den samme regering som de begge først var samarbejdspartnere med, dog med en ny minister i Esben Lunde Larsen. Begge aktører er bemærkelsesværdigt ikke involveret i rapporten undersøgt i specialets sag. Dette giver mere mening til den mere fjendtlige position de tager til rapporten, men det er samtidig interessant fordi rapporten udgives kun et halvt år efter gyllegate skandalen, der foregår i februar og marts 2016, og rapporten der udgives i september 2016. Debatten foregår først et halvt år efter udgivelsen (Berlingske, 2016); (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016). Denne interaktion ses her som en del af omvæltningen af diskurserne over længere tid. Regeringen søger væk fra landbruget, og nærmere andre samarbejdspartnere, her Aarhus Universitet og Københavns Universitet, som er de eneste eksterne partnere i rapporten.

Det centrale tema og argument der går gennem alle aktørernes diskurser er den ramme, hvor viden fra videnskab præsenteres. Rammesætning er her hvad alle aktørerne er ude efter, da den rigtige ramme sætter den vindende aktør og diskurs i det bedste lys i offentligheden. Rammen for den videnskabelige proces er her datasættet og den validitet det indebærer. Alle aktørerne argumenterer for deres forståelse af, hvordan

datasættet er mest validt. Aktørerne argumenterer ligeledes ud fra, hvordan de andre aktører og diskursers forståelse af datasættet er grundlæggende forkert eller direkte misvisende. Det er tydeligt at samtlige aktører genkender at validitet og rammen af datasættet er et vigtigt konfliktpunkt for diskursen. En vigtig detalje som tidligere er nævnt i analysen er anerkendelse, og specifikt hvordan aktørerne anerkender og ikke anerkender hinanden. Danmarks Naturfredningsforening anerkender landbrugslobbyen og nævner både Bæredygtigt Landbrug samt Landbrug & Fødevarer ved navn. Danmarks Naturfredningsforening er ikke anerkendt ved navn hos nogle af de andre aktører. Staten anerkender ikke nogen specifikke aktører i deres udtalelser. Staten er anerkendt i alle de andre aktørers udtalelser. Dette er forstået sammen med definitionen af deres magt, som en klar indikator for at staten her har magt i diskursen, og at de opretholder den ved blandt andet her ikke at anerkende nogen specifikke aktører, da de alle er underlagt deres diskurs.

Interdiskursiv analyse

Magt og interaktion mellem diskurser og aktører er her konteksten for, hvordan diskurskonflikten udfolder sig og hvad der ændres i konflikten og diskurserne. Før, gennem og efter denne sag, er der foregået flere betydelige og store ændringer i diskursernes magtforhold. Dette ryk i magtforholdene har ligeledes ændret formuleringen af diskurserne. Denne næste del af analysen går nu videre med, hvordan diskurserne i sagen er påvirket af aktørernes magtforhold og interaktioner.

Diskurserne er under omvæltning i alle tre tidsperioder i denne sag. Som tidligere nævnt, så har historiske omstændigheder og institutionelle ryk i samfundet gjort at landbruget og deres økonomiske diskurs har mistet den hegemoniske magt i deres autonomi, deres friheder til faglig udførelse og helt generelt den bredere diskursive magt de tidligere havde i den politiske arena. Denne omvæltning har længe været på vej. Landbruget var i fortiden den mest integrerede del af samfundets økonomi, og i dag refereres et samfund som værende et landbrugssamfund når disse kriterier er til stede. Med industrialiseringen, globaliseringen samt den generelle teknologiske revolution, er landbrugets magt formindsket (Landbohistorisk Selskab, 1988); (Landbohistorisk Selskab, 1988). Det er dog først med lanceringen af den grønne diskurs i denne konflikt, at deres autonomi og specifikt deres faglige autonomi blev anfægtet (Landbohistorisk Selskab, 1988). Deres selvbestemmelse til at udføre landbrugets arbejde, er hvad der er kernen for landbrugets standpunkt og problematisering i deres position.

Den grønne diskurs er her forstået, som at have vokset i takt med den videnskabelige diskurs. Den videnskabelige diskurs er ikke vokset i forbindelse med den grønne diskurs. Det er forstået at den videnskabelige diskurs er opstået før den grønne diskurs og har generelt været uafhængig af den grønne diskurs. Det er konkret forstået her at den grønne diskurs opstår og vokser på grundlag af den videnskabelige forskning og resultater, som fremførte at landbruget i deres praksis gjorde hidtil usynlige skader på miljøet.

Denne diskursive og dialektiske vækst mellem den videnskabelige og grønne diskurs gjorde at landbrugets diskurs begyndte at betragte dem begge som opponenter. Væksten i den grønne diskurs på bekostning af landbrugets diskurs er den centrale diskursive konflikt. Den forvaltningsmæssige og videnskabelige diskurs er diskurser der har interesse i konflikten, men ikke er de primære opponenter.

Den forvaltningsmæssige samt den videnskabelige diskurs indtræden i konflikten har haft betydelig effekt på, hvordan konflikten udspiller sig i sagen, samt hvordan den efterfølgende har udspillet sig i nyere tid. Staten med den forvaltningsmæssige diskurs medbringer deres hegemoni om policy tilblivelse og ændrer vilkårene for, hvordan en diskurs bliver dominant. Statens indtog i konflikten giver den videnskabelige diskurs en vis form for magt. Staten, igennem deres forvaltningsmæssige diskurs, er påkrævet at fremføre policy efter samfundets bedste interesser, dette er både miljøet, økonomien og det bedste vidensgrundlag heraf med mere. Dette gjorde at landbrugets stærkeste diskursive redskab, deres økonomiske diskurs på tværs af samfundet ikke længere var hegemonisk i konflikten. I videnskabelige rapporter kan det observeres at nitratudvaskning er faldet stødt siden 1990'erne, i takt med introduktionen af EU nitratdirektivet (European Commission, 1991); (Miljø og Fødevarerministeriet, 2016). Dette er her forstået som en længere trend af hvordan landbruget gennem længere tid mistede relevans gennem strengere regulering i policy.

Landbruget, specifikt aktørerne Bæredygtigt Landbrug og Landbrug & Fødevarer, opnåede i 2015 en politisk aftale (policy) i samarbejde med en stat der politisk betegnet var blå og karakteriseret som landbrugsvenligt⁸ (Miljø og Fødevarerministeriet, 2015). Dette var utvivlsomt en sejr for landbruget, som dog hurtigt blev afsløret som en sejr der var opnået på bekostningen af den videnskabelige metodologi og diskurs (Goddiksen, 2017). Dette brud med diskursen og den validitet der kræves af vidensbaseret policy gjorde at staten måtte gå politisk tilbage ved at opsigte den ansvarlige minister, Eva Kjær Hansen (Berlingske, 2016). Diskursen (policy) forblev dog stående, og kan betegnes som en sejr for landbruget og især deres økonomiske diskurs. Dette er dog den sidste større officielle sejr landbruget har oplevet frem til dette speciale er skrevet. Det er udenfor specialets rammer at undersøge eller sige konkret, hvorvidt denne aftale og skandale havde betydning for hvordan skandalen efterfølgende påvirkede konflikten og her specifikt hvorledes folketingsvalget i 2019 udfoldede sig. Med det forbehold er det vigtigt at påpege at den grønne diskurs her er forstået som at være den opadgående magt i konflikten siden da, afspejlet i valgets resultater og politiske eksperterers refleksioner af hvilke diskurser der påvirkede valget. Dette magtskifte har været undervejs i lang tid, og dette skift har Landbrug & Fødevarer opfattet. Som det nævnes i figur 2, er Landbrug & Fødevarer betegnet som en alternativ aktør i den grønne diskurs og der er god grund til dette. De har i nyere tid forsøgt sig med at definere sig selv som en del af den grønne løsning, dette forekommer også i debatten i sagen

⁸ Venstre, partiet der ledte regeringen i denne politiske aftale, er i daglig dansk tale omtalt som landmandspartiet.

(Landbrug & Fødevarer, 2017); (Landbrug & Fødevarer, 2019). Som et led i det sidste folketingsvalg i 2019 er den grønne diskurs' magt blevet opdelt mellem flere aktører og partier i folketinget som alle forsøger at indtage en position i denne diskurs. Eksempler er her blandt andet det grønne V fra Venstre, og de konservative stod i klar opposition til deres egen blok i 2015 skandalen (Berlingske, 2016); (Berlingske, 2018). I den røde blok har alle partierne i en vis grad forsøgt at opnå en position i denne nye grønne diskurs (TV2 Nyheder, 2019). Dette resulterede at Alternativet løsrev sig selv fra den røde blok og nu har defineret dem selv som den grønne blok (Alternativet, 2019). Denne nye serie af positioner indtaget af alle disse aktører gør at den grønne diskurs først og fremmest er blevet mere diffus. Denne ændring i den grønne diskurs har konsekvenser, som vil blive behandlet videre i diskussionen (DR, 2019).

Sagen startede med Bæredygtigt Landbrug, der anfægtede den videnskabelige validitet og ramme for datasættet som staten, specifikt Miljø- og Fødevareministeriet, brugte i deres rapport til EU's nitrat direktiv. Det udviklede sig til en offentlig diskursiv debat med indlæg fra flere diskurser og aktører; specifikt den grønne diskurs med blandt andre Danmark Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer der tog en position med Bæredygtigt Landbrug i den landbrugs økonomiske diskurs, samt alternative positioner i både den grønne og videnskabelige diskurs. Staten griber ind i debatten og bakker op omkring Miljø og Fødevareministeriets resultater, men der er efterfølgende bestilt en ekstern rapport, der skal afslutte debatten. COWI afslutter her sagen med deres rapport, der konkluderer at staten har udført Novana rapporten efter korrekte præmisser og metoder, samt at resultaterne hertil er korrekte. Der er kun mindre datamatiske fejl, som ikke påvirkede konklusionerne i statens rapport. Dette indtog af en ekstern aktør (COWI) har konsekvenser for sagen, og især hvorledes og hvorvidt hver aktør og diskurs vinder eller taber magt. Umiddelbart er rapportens konklusioner opretholdt så staten er den første vinder. Deres legitimitet er opretholdt og deres forvaltningsmæssige diskurs er ligeledes opretholdt. Det er her vigtigt at påpege at den eksterne aktør COWI ikke undersøgte de forvaltningsmæssige aspekter af staten, men den videnskabelige metodologi. Landbrugets økonomiske diskurs er her både vindere og tabere. I policy termer er den tidligere politiske landbrugspakke stadig gældende og de kan udføre deres arbejde efter den faglighed, der er tilladt her. Statens rapport er tal der er målt før fødevarer- og landbrugspakken trådte i kraft, og målte teknisk set en reduktion af nitratudvaskning i Danmarks landbrugsarealer. De vinder i sagen kun fordi de teknisk set stadig er vindere fra landbrugspakkens effektivering, men med opretholdelsen af statens rapport står det klart for specialet at den næste målte periode kommer til at være betydningsfuld for landbrugets diskurs, hvor landbrugspakkens øgede gødsningstilladelser er trådt i kraft. De ender formentlig her med at tabe konflikten på længere sigt, og det antages at landbruget godt er klar over dette. Dette er inkluderet i analysen, fordi landbrugets største mål var her i sagen at angribe legitimiteten af den underliggende videnskab bag rapporterne. Noget som de til dels vandt på. Som det tidligere er nævnt i afsnittet så vinder staten fordi det

ikke var deres forvaltningsmæssige diskurs der blev undersøgt af den eksterne aktør. Det var den videnskabelige metodologi. Dette leder specialet til klart at vurdere den videnskabelige diskurs som taberne på længere sigt. Hvor metodologien teknisk set blev opretholdt, så har sagen åbnet op for den mulighed, at en aktør åbent kan anfægte basal metodologi vedrørende repræsentativ og valid forskning. Staten anerkender den anfægtelses magt ved at offentligt lade den blive eksternt undersøgt. Dette betyder at uanset om den eksterne aktør er separat fra staten eller ej, så er de blevet brugt af staten i den funktion, der styrkede staten og svækkede videnskaben, fordi uanset hvilket resultat eller konklusion COWI kom frem til, så var statens magt og legitimitet ikke anfægtet. Konsekvenserne af denne sags vindere og tabere bliver videre behandlet i specialets diskussion.

Lingvistisk og semiotisk analyse

I dette afsnit, som er den sidste del af analysen, vil der blive analyseret og opsamlet hvilken betydning sproget i sagen har, og hvem aktørerne rent faktisk henvender sig til i deres udtalelser, til det formål at undersøge hvad er den ønskede effekt af de respektive aktørers udtalelser.

I denne sag har alle aktører anvendt sprogbrug til forskellige formål og resultater. Dette afsnit vil analysere efter rækkefølgen, som aktørerne udgiver indlæg til sagen. Staten er teknisk set det første indlæg, men bliver behandlet efter deres sidste indlæg, der er med til at slutte sagen.

Bæredygtigt Landbrug starter denne sag ved at problematisere den videnskabelige merit i denne indberetningsrapport til EU. Sproget er inflammatorisk og følelsesladet. Titlen *Tåbelighederne står i kø*, er her det første eksempel og sætter standarden gennem artiklen (Bæredygtigt Landbrug A, 2017). Bæredygtigt Landbrug er beskrevet af medier for at benytte denne type sprog og måde at opildne læsere til deres sag (Berlingske, 2016). Tal bliver manipuleret af aktører i denne sag, og det foregår ligeledes hos Bæredygtigt Landbrug. I den nævnte artikel, skriver Bæredygtigt Landbrug indledende hvad de mener er de korrekte tal:

” Det danske grundvand har det godt. Højest fire – snarere under én procent – af grundvandet indeholder mere end 50 mg Nitrat pr. liter.

Det kommer nok som en overraskelse – både for danske politikere, danske opinionsdannere og den danske befolkning. ” (Bæredygtigt Landbrug A, 2017).

Der gives ikke belæg eller kilde til denne vurdering af de korrekte tal. Dette er vigtigt i den næste del af dette afsnit. Lige så vigtigt gives der ingen referencer eller kilder til hvad staten har udgivet som de korrekte tal, kun at den rigtige vurdering af bæredygtigt landbrug nok vil overraske dem.

Sproget er dog her mest interessant for hvordan den kombineret med andre faktorer bliver analytisk relevant og interessant. Det er hvordan Bæredygtigt Landbrug udgiver deres udtalelser. Det er stort set altid på deres

egen hjemmeside, og der er aldrig direkte kilder, der kunne sende læser til andre hjemmesider (Bæredygtigt Landbrug A, 2017); (Bæredygtigt Landbrug B, 2017). Dette er her forstået som en bevidst handling. Ved at gennemgående og konsekvent udgive indlæg på ens egen hjemmeside, sikrer de at deres læsegruppe er en tæt gruppe af kernelæsere (Fairclough, 2008); (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018). Denne strategi virker kun hvis der allerede findes engagement og en etableret gruppe der besøger din hjemmeside. Dette engagement sikres ved at sproget er følelsesladet og opildnede. Den næste faktor, det er at der ikke er nogen links eller kilder som sender læseren videre. Dette er vigtigt, fordi at det sikrer at Bæredygtigt Landbrug efter bedste evne ikke giver læseren information, der kan skabe konflikt eller debat om hvad Bæredygtigt Landbrug udtaler sig om. Denne samling af faktorer danner hvad der i nyere tid er beskrevet som et ekkokammer. Ekkokammeret er som en social praksis, hvor meninger er gengivet i et forum, hvor der altid er konsensus. Denne praksis giver legitimitet til meninger, der ikke nødvendigvis er forstået som sande. En af de underliggende mekanismer der tillader denne sociale praksis er konfirmationsbias. Det er her at, man som læser ubevidst søger meninger om det man er enig i. Ekkokammeret fungerer her sammen med konfirmationsbias, når en læser gentagende gange bliver eksponeret for denne mening bliver den i processen mere legitim ved selve eksponeringen. Ekkokammeret og hvilken betydning det har for sagen og specialet er behandlet dybere i diskussionen.

Landbrug & Fødevarer er som tidligere nævnt en aktør, der er den historiske anerkendte hegemoniske aktør på den landbrugsøkonomiske diskurs (Landbohøi Selskab, 1988). Denne hegemoniske position er her en stor del af deres sprogbrug. Som nævnt i aktørbeskrivelsen, så indtager Landbrug & Fødevarer positionen, som en aktør der gerne vil være en del af både den grønne, den forvaltningsmæssige, samt landbrugsdiskursen. Denne position gør at de til dels har en blødere diskursiv position end Bæredygtigt Landbrug, og bruger argumentation der er meget anderledes fra Bæredygtigt Landbrug. Sproget er ligeledes anderledes og især hvem målgruppen er. Landbrug & Fødevarer skriver deres indlæg til altinget, en handling der er forstået her som et forsøg på at kunne indtage positioner i alle 3 tidligere nævnte diskurser. Sproget er ligeledes præget af deres hegemoniske og korporatistiske position i samfundet. Som den største lobby og interesseorganisation i sagen, kan de ikke undsige sig fra at indtage den brede position. Denne position er en del af hvorfor de er separate fra Bæredygtigt Landbrug, da Bæredygtigt Landbrug udelukkende søger at fremme den landbrugsøkonomiske diskurs. Landbrug & Fødevarer forsøger at lave en bedre ramme for, hvor meget nitratudvaskningen påvirker det danske grundvand, ved at omformulere og omregne hvordan nitraten er beregnet, specifikt ved at de præsenterer nitraten som en total procentdel af volumen af grundvandet, ikke antallet af målingssteder. Dette er problematisk, fordi staten udtrykkeligt vurderer at det er umuligt at give en præcis måling af den totale volumen. Det er ikke i specialets analytiske eller teoretiske rammer at tage stilling til, hvorvidt Landbrug & Fødevarers beregning af andelen af nitrat i totalvolumen er forkert,

bevidst eller ubevidst, men det er uden tvivl en manipulation og forvriddning af de videnskabelige præmisser, der argumenteres efter. Den ønskede effekt i at kunne præsentere tallet 2% fremfor 21%, er her vurderet, som en klar faktor og betydende for hvorfor Landbrug & Fødevarer brugte en måde at beregne tallet på som specialet vurderer forvredet.

Danmark Naturfredningsforening er sammen med eksperterne dem som ender med at forsøge at opretholde den videnskabelige diskurs i sagen. De opnår ikke dette mål ifølge dette specialets analyse. Der er her flere grunde til dette i forhold til sprog og semiotik. Deres udtalelser er reaktive og interagerer udelukkende kun med hvordan landbrugslobbyen er forkerte. Som tidligere nævnt så kommer specialet ligesom Danmark Naturfredningsforening også frem til at landbruget er manipulerende og kommer med udtalelser på forkerte præmisser. Problemet er at deres indlæg og andel i konflikten i sidste ende ikke har konsekvenser for hvordan sagen udfoldede sig. De vinder sagen, fordi staten opretholder deres interesser i policy og legitimitet, men den videnskabelige integritet er undermineret gennem den eksterne undersøgelse. Hvor den grønne diskurs vinder i sagen, så er det statens indlæg der sikrer at den grønne diskurs vinder sammen med den forvaltningsmæssige diskurs. Og som tidligere nævnt så havde staten allerede på dette tidspunkt en interesse i indtage en grøn position. Denne nye konflikt i den grønne diskurs har nu ligeledes nye konsekvenser for den videnskabelige diskurs i fremtiden som vil blive behandlet i diskussionen.

Staten er den sidste aktør som afslutter sagen med dens handlinger. Staten afslutter sagen med en spørgerunde, der opretholder rapportens konklusioner og statens autoritet. Det gennemgående tema er at affærdige debattens anfægtelse af statens konklusioner baseret på meritene af forvaltningen, loven og videnskaben. Efter denne spørgerunde er det den videnskabelige merit, der eksternt undersøges. Statens handlinger sætter scenen for, hvad diskussionen indledende søger at undersøge, hvorvidt der er behov for problemet. Analysen har gennemgået sagen og den bredere kontekst af sagen optil og efter. Analysen har også gennemgået, hvem der vandt og hvem der tabte i denne sag. Der er opstået nye konflikter og sociale praksisser som gennemgås sammen i diskussionen, som der er med til at besvare, hvordan sagen er en del af den moderne diskursive konflikt om landbruget, miljø og videnskaben imellem disse diskurser.

Diskussion

Denne diskussion er først og fremmest rammesat af Faircloughs analyseramme (Fairclough, 2008). Hvor Fairclough refererer til alle trin som led i analysen, så er trin tre til fem forstået som specialets diskussion. I denne diskussion er Faircloughs analyseramme fortsat rammen gennem trin tre til fem, men der er bevidst overlap mellem trinene for at vise, hvordan trinnene er dialektisk forbundet.

Trin tre – er der behov for problemet i den sociale orden

Fairclough spørger ind i sin analytiske rammeværk om der er behov for problemet i den sociale orden. Det er her forstået at der bliver spurgt ind til om diskurser og aktører har behov for problemet for at opretholde deres position i den sociale orden. Fairclough formulerer det selv således (Fairclough, 2008):

” Trin 3 af analysen, at vurdere, om den sociale orden kan siges at ’behøve’ problemet, er en indirekte måde, hvorpå man kan forbinde ’er’ med ’bør’. Hvis man gennem kritik kan argumenterer for, at den sociale orden uundgåeligt producerer en række større problemer, som den ’behøver’ for at opretholde sig selv, bidrager dette til et rationale for radikal social forandring. ” (Fairclough, 2008, p. 101)

Dette citat er indkapslingen af hvad trin tre handler om. At opveje problemet, mod hvad aktørerne gør for at opretholde problemet. Gennem analysen er det vurderet at problemet eksisterer, og at der er en bred kontekst og flere diskurser, der er redegjort for i denne diskurs. Analysen har til dels også gennemgået hvem der opretholder dette problem. Som tidligere nævnt er landbrugets diskurs en primær diskurs, der opretholder problemet med at underminere legitimiteten i den videnskabelige diskurs. De er dog ikke alene i at opretholde dette problem. Staten har vist at de underminerer den videnskabelige diskurs for at opretholde deres forvaltningsmæssige magt og autoritet. Staten inddrager ligeledes den grønne diskurs i denne opretholdelse ved deres eget indtog i den grønne diskurs, specifikt at staten er en betydelig aktør, der er med til at definere den nye grønne diskurs. Den videnskabelige diskurs har magt, fordi policy (den brede diskurs) får gavn af den legitimitet videnskaben kan give, uanset om ”videnskaben” brugt til policy rent faktisk er faktuel eller videnskabelig. Problemet for aktørerne er, at hvor deres diskurser er politiske og hermed ideologiske, så er den *rene* videnskab hverken politisk eller ideologisk. Det er her at undermineringens underliggende mekanisme er afklaret. De ideologiske diskurser har alle en interesse i at politisere videnskaben, så den videnskabelig diskurs er ideologisk. Det er også denne mekanisme der gør at den videnskabelige diskurs er den klareste taber i sagen.

Som tidligere nævnt har jeg problematiseret politiseringen og undermineringen af videnskaben og dens diskurs. I den næste del af dette afsnit vil jeg gennemgå den position og hvordan jeg problematiserer det i forhold til om den sociale orden har ’behov’ for problemet. Måden hvorpå jeg problematiserer denne

diskursive konflikt, kan bedst beskrives som en utopisk vision af, hvordan videnskaben skal forstås og bruges. Denne utopiske vision er her, hvordan jeg ser videnskaben i idealisme mod realisme. Denne vision er hvad jeg mener der skal stræbes efter, ikke nødvendigvis hvordan samfundet eksisterer, eller overhovedet er muligt at kunne eksistere. Denne vision forudsætter at videnskaben står over mennesker og det sociale, og at videnskaben kan løfte samfundet over menneskers bias og onder. Realistisk mener jeg at videnskaben først og fremmest skal anerkendes. Policy skal i realiteten ikke nødvendigvis baseres udelukkende på videnskab da det udelukker andre værdier ikke inddækket af videnskaben. Dette betyder at policy beslutninger skal være besluttet på lige vilkår og at alle argumenter og værdier kan anerkendes for deres bedste fremførelse. Policy skal derfor vurderes på alle kriterier, og at alle kriterier og værdier er anerkendt i vurderingen og begrundelsen. Denne mere realistiske vision er hvad der er undermineret her. Hvis den videnskabelige diskurs er undermineret kan videnskaben baseret på fakta og den bedst mulige metodologi ikke anerkendes i samfundets policy processer.

Denne underminering af den videnskabelige diskurs i specialets sag, samt hvordan aktører og diskurs opretholder den magt de får på bekostning af den videnskabelige diskurs er hvad der skal opvejes imod specialets problematisering. Som tidligere nævnt sker der efter denne sag to ting som er relevante at undersøge her i diskussionen, fordi de er forbundet med denne underminering i sagen. Dette er den nye konflikt i den grønne diskurs, hvor alternative aktører forsøger at indtage positioner i diskursen, samt hvordan landbrugets diskurs ændrer sig og især, hvordan landbruget nu opretholder måde hvorpå de driver diskurs. Til disse to udviklinger introduceres der her de sociale praksisser *gatekeeping*, samt *ekkokammeret*.

Gatekeeping er en social praksis, hvorpå personer eller grupper forsøger at isolere definitionen af hvilke kriterier en diskurs omhandler, til det formål at kunne udelukke personer fra at kunne tage en position i en diskurs. Det betyder bogstavelig talt at "bevogte porten", altså kontrollere hvem der kan deltage i diskursen. Denne sociale praksis har til formål at adskille hvordan diskurser er påvirket, specifikt ved at legitimere en selv ved at være den 'sande' diskurs, samtidig med at udelukke andre ved at de ikke følger denne 'sande' diskurs. Denne sociale praksis er forstået her med både Faircloughs diskurs hegemoni, samt Latour fakta og sandheds konstruktion (Fairclough, 2008); (Latour & Woolgar, 1979). I denne sag forekommer denne sociale praksis om gatekeeping i den efterfølgende diskurskonflikt om den grønne diskurs. Gatekeeping er forstået ligesom den interne diskurskonflikt Fairclough opererer efter (Fairclough, 2008). I det nyeste folketingsvalg anno 2019, var den grønne diskurs et af de største emner der havde indvirkning på valget (Altinget, 2019). De politiske partier indtog aktivt flere positioner i den grønne diskurs og flere af disse aktører der gjorde dette oplevede gode valg resultater (DR, 2019). Dette er forstået som dialektisk forbundet. Mange partier er nu officielt positioneret i den grønne diskurs, som gør at partier som Alternativet indtager nu en separat

politisk position med Uffe Elbæk som selv stiller op til statsminister, udenfor den røde blok (Alternativet, 2019); (TV2 Nyheder, 2019). Han navngiver sit partis nye blok den grønne blok. Dette er forstået som en meget synlig handling, der har til formål at hans parti Alternativet igen skal være den første aktør, der er forbundet med den grønne diskurs. En stærkere grøn diskurs virker på overfladen her ikke til hvad Alternativet søgte med valget. Spørgsmålet som Alternativets handlinger leder til er: Bliver den grønne diskurs rent faktisk stærkere af de nye aktørers indtræden? Er det bare et magtspil som Alternativet spiller for at igen kunne være *common sense* for den grønne diskurs?

Offentligt pres på staten og medierne gennem folketingsvalget er utvivlsomt en indikation for at den grønne diskurs er på vej op, måske endda *common sense* at inddrage i et partis politisk position nu. Dansk Folkeparti har efter valget indtaget en position i den grønne diskurs, og erklæret at de med deres partimøde i efteråret 2019, søger policy med reduktion af CO2 gennem regulering (Dansk Folkeparti, 2019). Men partierne er stadig politiske, og de er stadig opponenter overfor hinanden. Politiske partier er ved design og hensigt en repræsentation af det politiske spektrum det danske samfund besidder. Dette betyder at partier ændrer sig over tid i tandem og i takt med at samfundet ændrer sig. Når de fleste eller samtlige politiske partier indtager positioner i den grønne diskurs, bliver den grønne diskurs strakt på tværs af det politiske spektrum vi besidder i samfundet, altså som tidligere nævnt bliver diskursen diffus. Dette er et problem. Den grønne diskurs er vokset i takt med at videnskaben har opdaget landbrugets påvirkning af miljøet. Det er forstået i dette speciale at den grønne diskurs' legitimitet er dialektisk forbundet med den videnskabelige diskurs. Hvor den grønne diskurs er ideologisk i formål, er den til dels baseret på viden. Den nuværende udvikling betyder at den grønne diskurs bliver et konfliktpunkt for det politiske og ideologiske spektrum. Når Dansk Folkeparti og de andre partier i den blå blok gerne vil indtage en position i den grønne diskurs, bliver de andre partier nødt til indtage en ny position i diskurs ved at udføre radikale handlinger, så som at Alternativet trækker sig ud af rød blok for ikke at være 'grønne' nok, og herefter danne sig en ny grøn blok med kun dem selv som medlemsparti.

Radikalisering er også et nøgleterm indenfor den anden sociale praksis, ekkokammeret, der sker som led af problematiseringen. Et ekkokammer i sociologisk forstand er et forum, hvorpå der bevidst er opsat regler og instanser der sikrer at kun en slags ideologi er fremført. Dette er hvad specialet ser Bæredygtigt Landbrug som. Bæredygtigt Landbrug udgiver udtalelser, der opfylder alle kriterierne for et ekkokammer. Denne sociale praksis leder her til at Bæredygtigt Landbrug radikaliserer den landbrugsøkonomiske diskurs. Bæredygtigt Landbrugs dannelse sker, ligesom Alternativets ryk med deres grønne blok, på baggrund af hvad et segment af landmændene mente var en forbløvet diskurs i Landbrug & Fødevarer. Denne mere intense diskurs med deres ryk som en enlig aktør er ikke længere opvejet mod andre meninger og interesser der kan

findes i Landbrug & Fødevarer. Den måde hvorpå Bæredygtigt Landbrug informerer deres organisation og medlemmer er et problem der både er med til skabe problemet i specialet, men ligger også grundlaget for andre problemer i den sociale orden. En anden type forvridding som ikke er til stede i sagen, men er forstået som eskalering af den underminering der findes i sagen, er sager hvor Bæredygtigt Landbrug og Landbrug & Fødevarer er blevet opdaget i at bestille videnskab med forudbestemte konklusioner (Baggersgaard, 2019). Dette er forstået i specialet som en direkte og åben forvridding af den videnskabelige proces og en eskalering af den proces der er observeret i specialets sag. Disse sager hvor landbrugslobbyen har forsøgt at bestille videnskabelige konklusioner er en klar indikator for, hvorfor problemstillingen er yderst problematisk. Denne bestilling sker både før og efter sagen i specialet, men er set som et led i at landbruget må ty til mere ekstreme redskaber for at opnå diskursiv magt.

Bæredygtigt Landbrug stiller sig i opposition til alle andre diskurser og aktører og dette gør at, Bæredygtigt Landbrug får svært ved nogensinde at genvinde magten i den brede diskurs. Og ved at underminere den videnskabelige diskurs' legitimitet gør de det muligt for andre aktører at gøre det som de prøver at opnå, at gøre den videnskabelige diskurs ideologisk, bare ikke i landbrugets diskurs. Her er staten den første aktør, der kan og gør dette.

Undermineringen af den uafhængige videnskabelige proces i denne sag er ikke begrænset til kun nitratudvaskning eller landbrugspolitik. Den videnskabelige diskurs' legitimitet dækker alle policyområder, hvor videnskaben producerer viden. Som det argumenteres i specialet så har flere aktører en interesse i at gøre videnskaben ideologisk. Staten er her den største interessent efter specialets vurdering. Hvor organisationer som Landbrug & Fødevarer samt Bæredygtigt Landbrug har en eksplicit interesse i at gøre videnskaben ideologisk og føre den i takt med landbruget, så har Staten en interesse i at gøre videnskaben ideologisk og underlagt den forvaltningsmæssige diskurs og specifikt at staten er den hegemoniske aktør, der dikterer denne ideologi, på tværs af policy. Uanset om staten forvrider den videnskabelige diskurs på vegne af andre interesser så som den private sektors økonomi, eller om det er på grundlag af ideologiske formål, så har staten altid et grundlag i at have videnskaben underlagt staten. Deres egen legitimitet, om det er partier der ønsker mere politisk magt, om et ministerie der ønsker at gennemføre et stykke arbejde uden problemer, så har staten samlet en interesse i at have videnskaben til at være enig med statens position, og hvis enighed ikke er muligt, så at deres legitimitet er underlagt statens autoritet.

Specialet problematiserer her at videnskaben bliver underlagt statens autoritet og diskurser. Til dette er det vigtigt at forstå, hvorfor statens uanfægtede autoritet er problematisk. Det første og nemme logiske trin for denne problematik er den vej uanfægtet autoritet leder til. Det er nemt at skrigende fascisme eller enevælde i denne situation, men det er stadig værd at gøre det klart at formuleringen af dette magtforhold er lignende

til begge af disse typer af autoritære styreformer. Jeg vil dog gøre det klart at dette er ikke problematikken der argumenteres efter her, og det forstås ikke realistisk at Danmark får omvæltet det konstitutionelle monarki i den nærmeste fremtid. Et nærmere problem til dette er hvad der sker med policy, der ikke er vidensbaseret eller til dels informeret af videnskaben. En centralisering af magt og diskursiv hegemoni giver kumulative magtforhold til andre aktører, samt en større forstået politisk vilje til at gennemføre policy. Dette er en forstået samt formodet faktor, der gør at staten søger denne uanfægtede autoritet. Problemet er her at policy der ikke er vidensbaseret, bliver frakoblet fra realiteten og diskurserne i samfundet. Det er forstået i specialet at statens magt og legitimitet er dialektisk forbundet med at den er repræsentativ for samfundet og dets borgere. En centraliseret og uanfægtet statsinstitution består stadig af mennesker som ideologisk er påvirket af diskurser i deres personlige liv. Dette betyder at staten har en risiko for at udføre en ideologisk handling, der ikke repræsenterer hverken statens eller samfundets ideologi. Det er utvivlsomt en handling der kan forstås som ikke at være i hverken samfundets eller statens bedste interesser.

En del af hvordan denne centralisering af autoritet og diskursiv magt sker gennem den tidligere nævnte eksterne aktør, COWI. Det er problematiseret tidligere om hvorvidt COWI kan betegnes som ekstern eller en del af statens diskursive autoritet. COWI er forstået som en aktør, hvis formål i sagen er at sikre slutningen på sagen, og at staten ikke taber i den. Forholdet mellem COWI og staten er forstået som et dialektisk forhold som specialet vurderer er karakteristisk af en institutionel model kaldet privilegeret pluralisme (Aagaard & Blach-Ørsten, 2018); (Binderkrantz, et al., 2014); (Binderkrantz, et al., 2015). Denne model betegner et nyt institutionelt system, hvor aktører der søger magt i den politiske arena indgår i mere og mere aflukkede forhold, som ligeledes ikke er offentliggjort eller anerkendt i en systematisering. Dette system er bygget på disse dialektiske forhold, hvor aktører og staten begge indgår i aftaler, der ikke anerkendes offentligt og hvor policy styrker begge på bekostningen af den åbne policy proces. Disse aktører er kendetegnet med policy professionalisering, og er typisk tænketanke, public affairs bureauer og politiske organisationer, der alle nyder en i forvejen stærk eller privilegeret position. Dette dialektiske forhold er forstået således at stat og aktør begge nyder godt af at eksterne aktør legitimerer staten, og staten giver aktøren indflydelse i policy processer, eksempelvis i dette tilfælde, legitimitet til COWI ved at være statens auditør af videnskabelige processer.

Der er her flere seriøse problemer, der opstår på grund af denne forvriddning af den videnskabelige proces. Den grønne diskurs, hvor den dog 'vinder' i sagen, er anerkendt af flere aktører som en større og større dominans i det danske samfund, og flere aktørers indtog i sagen og diskursen. Disse aktører er som tidligere nævnt, Landbrug & Fødevarer og de fleste politiske partier i folketinget, samt både den tidligere regering der sad under sagens forløb, samt den siddende regering anno 2019. Diskursen bliver med i takt med ideologiske

aktører, yderligere politiseret og diffus. Landbrugets diskurs får ligeledes problemer med deres kamp mellem Landbrug & Fødevarer, som søger at flytte landbruget tættere på den grønne diskurs, og Bæredygtigt Landbrug der hårdnakket stadfæster sig i et tillukket og antagonistisk forhold til alle andre diskurser og aktører. Denne kamp er her dialektisk forstået, fordi de både bidrager til undermineringen af videnskaben, mens konflikten eskaleres af denne underminering. Til sidst og efter specialets vurdering, mest problematisk, er forbindelsen mellem problemet og staten. Staten tillader denne erosion af videnskabens legitimitet gennem den 'eksterne aktør' COWI, der stadfæster statens legitimitet og position, ved at undersøge videnskabens metodologi, og ikke miljøministeriets forvaltningsmæssige problemer. I forståelse med hvornår Fairclough definerer dette trin af analyserammen, samt hvordan specialet problematiserer problemet, så 'bør' der foretages handling for at forhindre denne problematik (Fairclough, 2008).

Trin fire – identificeringen af mulige veje forbi forhindringerne

Der er i dette problem mange forhindringer. De er her forskellige, og en vej udenom den ene forhindring, kan gøre en anden forhindring umulig at "løse", eller komme udenom. Specifikt er de umiddelbare og eksplicite forhindringer, de diskurser og aktører der aktivt har interesse i at forvride videnskaben. Selve konflikten forstås ligeledes som at være en del af forhindringen. I specialets problemformulering spørges der ind til det grundlag viden fortolkes på, og hvilken effekt viden har på policy processen. I dette afsnit undersøger specialet videre på især hvordan denne effekt kan ændres, som følge af den problematiserede stilling specialet tager til konflikten og grundlaget af policy.

For at løse denne problematik kræves det at policy processer anerkender videnskabelig viden, i det omfang at beslutninger der ikke er taget i videnskabens favør, anerkendes for at være med i overvejelserne. Denne idealisering antager her at alle policy processer altid er besluttet for samfundets bedste interesser, både implicit og eksplicit. Dette er som tidligere nævnt den utopiske del af hvordan specialet ser løsningen, eller måden hvorpå videnskaben skal anerkendes. Denne vision ignorerer de menneskelige og personlige aspekter, som ambition, grådighed, eller politiske byttehandler der kan formodes at være bag visse beslutninger. En vej forbi forhindringerne skal tage højde for disse problematikker. I denne sag har de fleste aktører en interesse i at have videnskaben underlagt ideologi. De ideologiske diskurser som den grønne diskurs, landbrugets diskurs, og den forvaltningsmæssige diskurs ændrer sig efter ideologiske ryk i samfundet og ændringer i forhold til andre aktører i konflikten, og andre krydskonflikter. Videnskab er problematisk for alle disse diskurser, da den idealistisk ikke følger de samme spilleregler. Det er vigtigt at pointere her at en af grundene til at de andre diskurser er i stand til at politisere den videnskabelige diskurs, er fordi mennesker der opretholder den videnskabelige diskurs er formodet at have enten bevidste eller ubevidste ideologier, der påvirker den effekt de har på den videnskabelige diskurs. Specifikt at fordi alle mennesker er forstået

som medfødt ideologiske, så er alle diskurser til en vis grad ideologiske. En sand vej gennem denne problemstilling kræver altså at der skal tages højde for at personlig ambition, grådighed og organisationerne alle har en interesse i at forvride videnskaben til deres ideologiske synspunkter, samt at samfundet er afskåret fra at forstå hvad videnskaben indebærer. Der er ingen nemme eller simple veje gennem dette problem.

Fairclough skriver at en løsning på et problem som samfundet 'bør' finde en vej uden om, kræver radikale sociale forandringer (Fairclough, 2008). Dette er uden tvivl tilfældet her. For at finde en vej her, kræves der en omvæltning af den værdi videnskab tillægges af samfundet og aktører der har interesser i at forvride den. Denne omvæltning skal indeholde veje gennem de tidligere problemstillinger, og specifikt give videnskaben den anerkendelse der er påkrævet af samfundet, til formålet for samfundets bedste interesser, hvorvidt samfundets bedste interesser er i strid med videnskaben er ikke problematisk, så længe at samfundet anerkender videnskabens værdi. Jeg kan ikke sige hvordan denne omvæltning præcist skal ske, men for at videnskaben ikke skal blive underlagt de mere ideologiske diskurser, er det specialets vurdering at der skal tages handling specifikt for det ikke sker. Den største forhindring ligger dog specifikt i at staten er dominant i sagen, og videnskaben er underlagt statens interesser før samfundet og den uafhængige videnskabelige proces. Der kan kun findes en vej udenom dette problem ved at håndtere denne problemstilling.

Trin fem – refleksion over analysen og diskussionen

Det er gennemgående i specialet at jeg har taget en position der problematiserer forvriddningen og undermineringen af videnskaben. Denne position har haft stor indflydelse på hvordan problemet er anskuet, og hvilken rolle aktørerne tager i sagen. Måden hvorpå jeg anskuer den idealistiske rolle videnskaben skal have i samfundet og policy processer er ligeledes afgørende for hvordan specialet udfolder sig. Jeg har været opmærksom på at denne position og forståelse skal anerkendes som min egen, og så vidt som muligt identificeres således. Faircloughs analyseramme kræver en position, og dette er denne position jeg har taget (Fairclough, 2008). I en undersøgelse hvor ideologi og politisering er centrum, så er det vigtigt for både læseren og undertegnede at aktørernes positioner, samt min egen position er anerkendt og beskrevet. Jeg har specifikt beskrevet hvordan positioner relaterer til hinanden, og adskilt hvordan de relaterer til den position specialet har taget. I det videnskabelige felt der behandles i dette speciale, er den ideologiske eller politiske position forskeren indtager ofte ikke behandlet eller direkte set som irrelevant. Det er taget for givet at naturen og naturvidenskaben er separat fra mennesker og samfund, og at naturen ikke opfindes, men opdages. Det er måske denne antagelse der er mest problematisk for dem, fordi alle aktørerne i denne sag har en interesse i at denne antagelse ikke er sand.

Noget jeg har fundet anledning til at reflektere over, er hvilken vej jeg troede analysen og konklusionerne ville gå, og den vej de faktisk blev til. Jeg har tidligere undersøgt landbruget og dens lobbyister i sagen om gyllegate, hvor de var de klare vindere af sagen. Jeg har været opmærksom på denne historie med landbruget i dette speciale, og uanset om jeg selv syntes om policyområdet, så var det min tidligere erfaring at landbruget havde en stærk lobby og undertrykte andre i deres eget policyområde. Dette viste sig ikke at være tilfældet i denne sag. Hvor landbruget, Bæredygtigt Landbrug og Landbrug & Fødevarer stadig bruger tvivlsomme metoder til beregning og argumentation, så vinder de ikke i sagen, og generelt set heller ikke efter landbrugspakken. Jeg vurderer selv at det er Faircloughs systematiske metodologi der har gjort at sagen er blevet undersøgt således at mine egne bias om landbruget ikke inkluderes, men hvorvidt jeg dæmoniserer dem er i sidste ende op til læser. Til det samme punkt så har jeg ligeledes tidligere problematiseret staten og dens stigende magt. Det er klart i analysen og diskussionen at jeg finder denne stigende magt i specialets sag, og at jeg ligeledes også problematiserer den her. Det er igen op til læser at vurdere hvorvidt statens rolle i sidste ende er problematisk i den grad som jeg vurderer den, men sagen viser konkret og overbevisende at den er til stede.

Konklusion

I dette speciale har jeg undersøgt policy og politisk kommunikation vedrørende nitratudvaskning, og formuleret problemet i denne policy således:

Hvordan bliver empiriske data i landbrugspolitik til politisk viden, og hvilken betydning har denne proces på hvordan denne politiske viden bliver til?

Hvem fortolker data til viden, og på hvilket grundlag sker dette?

Målingen af nitratudvaskning foregår som et arbejde der holder de danske landmænd til ansvar overfor den danske stat, og herefter den danske stat til ansvar overfor EU's nitratdirektiv. Politisk viden forstået i dette speciale som at være diskursiv. Diskurser er styret af de aktører der har interesser for at opretholde diskurser i policy. Miljø og Fødevarerministeriet, som et led af staten, er den primære tolk af data til politisk viden, som både skal stå til ansvar for det danske samfund, samt den europæiske union. Ministeriet og hertil staten, er i diskursiv konflikt med to opponenter, der begge forsøger at styre tolkningen af data til deres diskursive vision. Den grønne diskurs, samt landbrugets diskurs. Begge diskurser er separate fra staten til en vis grad, men er observeret i sagen og andre sager som at være samarbejdende med staten for at opnå deres diskurser. Hvor det var forventet i specialets start at selve den metodiske proces og dens kompleksitet var hvor aktørerne kunne fordreje eller misforstå videnskaben, så viste skandalen med fødevarer og landbrugspakken fra 2015 at en direkte forvridding af hvordan beregninger blev udført var farlig og problematisk for en aktør og diskurs. Denne sag der er undersøgt i specialet er der observeret at datasættene og rammerne for data er angrebet/anfægtet, frem for selve den videnskabelige metodologi og proces. Dette giver råderum til at forstå videnskaben efter den ønskede ideologiske og diskursive vision, uden at have bevidst forvredet den videnskabelige proces. Dette er den primære politisering der foregår i sagen, specifikt at både Landbrug & Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug begge forsøger at angribe den dataramme, rapporten er baseret på.

Den fjerde diskurs er den idealiserede uafhængige videnskabsproces. I sagens diskursive konflikt om politiske viden er det videnskab med dens empiriske og videnskabelige viden der står på spil, og er centrum for processen og konflikten. Den er i dens dikotomiske position ikke ideologisk, men kan deltage aktivt uden at denne position bliver ideologisk. Deres position er yderligere svækket af de andre aktører, som alle drager fordel af at gøre videnskaben ideologisk forankret til deres diskurser. Staten er gennem hele processen den autoritære og besluttende hegemoni der præsenterer et indlæg til EU, som først kommer til diskursiv konflikt efter den er præsenteret til EU. I specialets sag er de ligeledes dem som afslutter sagen med deres afsluttende indlæg og inddragelse af den eksterne aktør COWI, som fastslår statens autoritet og korrekte fremgang. Det

er konkret vurderet i dette speciale, at der teknisk set ikke har foregået en diskursiv omvæltning i sagen, men at sagen er et led i en større diskursiv omvæltning på tværs af en længere tidsperiode, specifikt fra landbrugspakken 2015 til folketingsvalget 2019.

Det er staten som er den dominante aktør, som følger den stigende grønne diskurs på bekostning af landbrugets diskurs. Hvor videnskaben og dens metodologi er grundlaget for hvordan policy blev til i denne sag, så blev videnskaben som diskurs underlagt statens autoritet. Sagens egentlige grundlag er derfor at statens diskurs blev gennemført, der belejligt også var lig hvad den videnskabelige proces kom frem til. Det implicite spørgsmål i den sidste del af problemformuleringen er, når det er etableret, hvilket grundlag der lægger til policy, er det så det rigtige grundlag? Jeg mener her at policy i dette tilfælde kom frem til det resultat, der var i samfundets bedste interesser, men på det forkerte grundlag. Staten er hvad der er problematiseret mest i denne sag, da de er forstået som den dominante og dem som påvirker de andre aktører og diskurser mest. Den grønne diskurs og landbrugets diskurs er begge kraftigt påvirket af henholdsvis staten, der indtager en større position i den grønne diskurs, samt at staten skaber distance fra et tidligere problematisk forhold til landbruget. Begge forhold som staten ændrer, er problematiske for den videnskabelige diskurs. Statens indtog i den grønne diskurs, gør at diskursen splittes i større ideologiske og politiske kløfter, specifikt at diskursen nu er underlagt de politiske partiers vilje om at skabe politisk og diskursiv kapital på bekostning af den grønne diskurs oprindelige ideologiske position. Landbrugets diskurs er ligeledes kraftigt påvirket af staten som i dens tilbagetog skaber en svækket diskurs, der søger midler og måder til at holde fast på dens magt. Dette er forstået i specialet som en del af hvordan organisationen Bæredygtigt Landbrug er opstået og den måde de opretholder deres diskursive syn på landbrugets rolle i samfundet. Dette syn er specifikt antagonistisk til alle andre aktører i sagen, og de problematiserer alle andre diskurser, der ikke er forligelige med deres. Deres position rykker landbrugets diskurs mere ekstremt som opponenter til andre. Landbrug & Fødevarer er her den sidste aktør, som en tidligere dominant aktør der prøver at være både grøn og repræsentativ for landbrugets interesser, noget som i denne konflikt ikke virker mulig i de andre aktørers og diskursers positioner. Det er ikke besvaret i specialet hvordan eller overhovedet hvorvidt det er muligt at løse dette problem om den underlagte videnskabelige diskurs. Det som kan vurderes til sidst, er at problemet bør løses, for at samfundet ikke bliver underlagt politisering på tværs af viden til policy.

Perspektivering

Det er nu konkluderet på specialets vurdering at videnskaben i miljø og landbrugspolitik er under risiko for at blive underlagt statens diskurser og vilje. Dette er problematiseret i specialet, og det anbefales at der søges en løsning på dette. Videnskaben er efter min vurdering en grundsten for demokratiet, specifikt et informeret demokrati. Et punkt hvor det danske samfund er stærkest er netop denne betegnelse, et informeret samfund og demokrati. Det er problematisk at staten har undermineret videnskaben i denne sag. Det er ikke nemt at radikalt ændre nationale institutioner og systemer der er til grund for at denne problematik er opstået. Det er dog stadig en problematik der bør blive forsøgt løst. Noget som jeg selv gerne så blive videre undersøgt er hvordan den nye konflikt mellem landbruget og den grønne diskurs kommer til at se ud med denne udvikling. Specifikt om det grønne diskurs ender ligesom videnskaben med at blive underlagt statens autoritet og ideologi, og bliver fulgt som det passer statens hegemoni, nu når staten har indtaget en større og mere aktiv position i diskursen.

Specialet konkluderer at statens magt er stigende. Det er relevant at perspektivere hvorvidt denne magt er isoleret til miljø og landbrugspolitik, og om at denne diskursive og institutionelle magtforhold også er gældende i andre policyområder og interesseorganisationer i diskurskonflikt. Hvis staten også har en stigende magt i andre policyområder, kan denne magt have en større effekt på tværs af policy? kan den magt staten nyder på dette policyområde overføres til andre policyområder?

Litteraturliste

Alternativet, 2019. *Alternativet*. [Online]

Available at: <https://alternativet.dk/politik/vores-politik>

[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

Altinget, 2019. *Altinget.dk*. [Online]

Available at: <https://www.alinget.dk/artikel/ny-maaling-den-groenne-dagsorden-tager-en-suveraen-foersteplads>

[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

Andersen, B. H. & Hansen, E. J., 2009. Reliabilitet og Validitet. I: E. J. Hansen & B. H. Andersen, red. *Et Sociologisk Værktøj*. København: Hans Reitzels Forlag, pp. 149-158.

Baggersgaard, C., 2019. *Forskeren.dk*. [Online]

Available at: <https://www.forskeren.dk/industrien-blander-sig-i-forskningen-i-det-skjulte/>

[Senest hentet eller vist den 10 14 2019].

Berlingske, 2016. *Berlingske.dk*. [Online]

Available at: <https://www.berlingske.dk/samfund/landbrugets-staedige-superminister>

[Senest hentet eller vist den 25 september 2019].

Berlingske, 2018. *Berlingske.dk*. [Online]

Available at: <https://www.berlingske.dk/politik/trods-groen-v-kampagne-danskerne-mener-at-mette-frederiksen-er-groennere-end-lars>

[Senest hentet eller vist den 19 09 2019].

Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M. & Pedersen, H. H., 2015. Interest Group Access to the Bureaucracy, Parliament, and the Media. *Governance* 28, 05 05, pp. 95-112.

Binderkrantz, A. S., Pedersen, H. H. & Christiansen, P. M., 2014. *Organisationer i politik*. 1 udgave red. Aarhus: Hans Reitzels Forlag.

Bæredygtigt Landbrug A, 2017. *Bæredygtigt Landbrug*. [Online]

Available at: <https://baeredygtigtlandbrug.dk/2017/03/taabelighederne-staar-i-koe-2/>

[Senest hentet eller vist den 07 10 2019].

Bæredygtigt Landbrug B, 2017. *Bæredygtigt Landbrug Grundvand*. [Online]

Available at: <https://baeredygtigtlandbrug.dk/2017/04/fakta-om-grundvandet-2/>

[Senest hentet eller vist den 07 10 2019].

Bæredygtigt Landbrug, 2018. *Maskinbladet.dk*. [Online]

Available at: <https://www.maskinbladet.dk/politik-erhverv/artikel//61201-bl-mere-nitrat-vejen-frem-ogsaa-klimaet>

[Senest hentet eller vist den 19 09 2019].

Chatzopoulou, S., 2018. The Food Policy of the European Union. I: O. U. Press, red. *Oxford Encyclopedia of European Union Politics*. Roskilde: Oxford University Press, p. 2.

COWI, 2017.

https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Miljoe/Nitratovervaagning_og_indberetning_til_EU.pdf.

[Online]

Available at:

https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Miljoe/Nitratovervaagning_og_indberetning_til_EU.pdf
[Senest hentet eller vist den 25 september 2019].

Danmarks Naturfredningsforening, 2017. <https://www.dn.dk/nyheder/grundvand-hvad-er-de-korrekte-tal/>.
[Online]

Available at: <https://www.dn.dk/nyheder/grundvand-hvad-er-de-korrekte-tal/>
[Senest hentet eller vist den 19 09 2019].

Danmarks Naturfredningsforening, 2019. <https://www.dn.dk/om-os/>. [Online]

Available at: <https://www.dn.dk/om-os/>
[Senest hentet eller vist den 25 september 2019].

Dansk Folkeparti, 2019. danskfolkeparti.dk. [Online]

Available at: <https://danskfolkeparti.dk/politik/klimapolitik/>
[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

DR, 2019. [DR.dk](http://dr.dk). [Online]

Available at: <https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/forskerne-har-talt-ja-det-blev-et-klimavalg>
[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

European Commission, 1991. *The Council Directive 91/676/EEC concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources*. [Online]

Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1561542776070&uri=CELEX:01991L0676-20081211>
[Senest hentet eller vist den 2019 September 2019].

Fairclough, N., 2008. *Kritisk diskursanalyse*. 1 red. København: Hans Reitzels Forlag.

Folketinget, 2000. *Folketingets webarkiv*. [Online]

Available at: http://webarkiv.ft.dk/Samling/19991/spor_sv/S2413.htm
[Senest hentet eller vist den 28 10 2019].

George, R. P., 2019. *Wall Street Journal*. [Online]

Available at: <https://www.wsj.com/articles/confirmation-bias-hurts-social-science-11551831789>
[Senest hentet eller vist den 28 10 2019].

Goddiksen, M., 2017. *Københavns Universitet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi*. [Online]

Available at: https://ifro.ku.dk/publikationer/undervisningsudgivelser/Gyllegate_juli2017.pdf
[Senest hentet eller vist den 25 september 2019].

Guneriussen, W., 2013. Émile Durkheim. I: H. Andersen & L. B. Kaspersen, red. *Klassisk og moderne samfundsteori*. København: Hans Reitzels Forlag, pp. 85-104.

Ingeniøren, 2019. <https://ing.dk/artikel/risikoen-kraefftfremkaldende-nitrat-grundvandet-stigende-223665>.
[Online]

Available at: <https://ing.dk/artikel/risikoen-kraefftfremkaldende-nitrat-grundvandet-stigende-223665>
[Senest hentet eller vist den 24 september 2019].

Kahneman, T., 2011. *Thinking, Fast and Slow*. 1. red. New York: Farrar, Straus & Giroux.

Knill, C. & Tosun, J., 2012. *Public Policy - A New Introduction*. 1. red. London: Palgrave Macmillan.

Landbohistorisk Selskab, 1988. *Det danske landbrugshistorie bind 3*. 1. red. Odense: AiO Tryk.

Landbohistorisk Selskab, 1988. *Det danske landbrugshistorie bind 4*. 1 red. Odense: AiO Tryk.

Landbrug & Fødevarer, 2016. *Intet belæg for påstanden "nitrat i grundvandet er stigende"*. [Online]
Available at: <https://lf.dk/for-medlemmer/p-nyhedsbrev/2019/6/intet-belaeg-for-paastanden-nitrat-i-grundvandet-er-stigende->
[Senest hentet eller vist den 20 09 2019].

Landbrug & Fødevarer, 2017. *Landbrug & Fødevarer*. [Online]
Available at: <https://lf.dk/kontakt/presseforum/kommentarer/2017/l-f-det-daarligste-ved-det-danske-grundvand-er-dets-rygte>
[Senest hentet eller vist den 07 10 2019].

Landbrug & Fødevarer, 2019. *Fakta om Fødevareklyngen*. [Online]
Available at: <https://lf.dk/tal-og-analyser/fakta-om-foedevareklyngen>
[Senest hentet eller vist den 01 oktober 2019].

Latour, B., 1999. *Pandora's Hope*. 1. ed. Cambridge(Massachusetts): Harvard University Press.

Latour, B., 2004. *Politics of Nature - How to bring the sciences into democracy*. 1. ed.
Cambridge(Massachusetts): Harvard University Press.

Latour, B. & Woolgar, S., 1979. *Laboratory Life*. 1. ed. London: Sage Publications.

Lundgaard, E. & Gerner, E., 1994. Miljø og Udvikling. I: E. Lundgaard & E. Gerner, red. *Bryd - Radikale værdier i en forandret tid*. Aalborg: Gyldendal, pp. 69-88.

Miljø og Fødevareministeriet, 2015. <https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/politisk-aftale-om-foedevare-og-landbrugspakken/>. [Online]
Available at: <https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/politisk-aftale-om-foedevare-og-landbrugspakken/>
[Senest hentet eller vist den 18 09 2019].

Miljø og Fødevareministeriet, 2016. https://mst.dk/media/91495/nd-art10-report_dk_20160901_final.pdf. [Online]
Available at: https://mst.dk/media/91495/nd-art10-report_dk_20160901_final.pdf
[Senest hentet eller vist den 19 09 2019].

Miljø og Fødevareministeriet, 2017. <https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2017/mar/fakta-om-grundvandsrapporter-og-nitrat/>. [Online]
Available at: <https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2017/mar/fakta-om-grundvandsrapporter-og-nitrat/>
[Senest hentet eller vist den 19 09 2019].

Ombudsmanden, 2019. *Ombudsmanden.dk*. [Online]
Available at:
https://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/generel_forvaltningsret/god_forvaltningsskik/
[Senest hentet eller vist den 25 september 2019].

Pedersen, A. B. & Nielsen, H. Ø., 2017. Effectiveness of Pesticide Policies. I: M. Coll & E. Wajnberg, red. *Environmental Pest Management*. Chicester: John Wiley & Sons, Ltd, pp. 297-324.

Popper, K. R., 1959. *The Logic of Scientific Discovery*. 1. red. London: Routledge.

Roberts, T., 2018. *Brookings.edu*. [Online]

Available at: <https://www.brookings.edu/blog/planetpolicy/2018/06/01/one-year-since-trumps-withdrawal-from-the-paris-climate-agreement/>

[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

SEGES, 2019. *SEGES.dk*. [Online]

Available at: <https://www.seges.dk/da-dk/om-seges>

[Senest hentet eller vist den 28 10 2019].

Smith, A., 1776. *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. 1. red. London: W. Strahan and T. Cadell, London.

Sunstein, C. R. & Thaler, R., 2008. *Nudge*. 1. ed. New Haven: Yale University Press.

Todorov, T., 2006. *In Defence of the Enlightenment*. 1. red. London: Atlantic Books.

TV2 Nyheder, 2019. *tv2.dk*. [Online]

Available at: <https://nyheder.tv2.dk/politik/2019-05-09-11-partier-ser-sig-selv-som-de-mest-ambitioese-for-klimaet-men-hvad-vil-de>

[Senest hentet eller vist den 14 10 2019].

Aagaard, P. & Blach-Ørsten, M., 2018. *Politisk Kommunikation - Nye tider og nye aktører*. 1. red. Roskilde: Hans Reitzels Forlag.

Aarhus Universitetsforlag, 2014. *50 Ideer der ændrede verden*. 1. red. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.